

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
"JÓESTÉT" Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JUNIUS 20.
VIII. évfolyam, 161. szám.

Kedd

A kiélesedett tiencsini helyzet súlyos problémát jelent a demokratikus nagyhatalmak szempontjából

Göbbels harcias danzigi beszéde újabb nyugtalanságot keltett Lengyelországban Súlyos kimenetelű bombamerénylet Prágában — Magyarország ünnepli Horthy kormányzó 71-ik születésnapja alkalmából — Még mindig komoly nehézségek mutatkoznak Szirang moszkvai tárgyalásainál

Eseménytelen volt az elmúlt vasárnap. Az érdeklődés középpontjában változatlanul a tiencsini események állanak. Angliában ugyanis már kezdnek kialakulni a megtorló intézkedések körvonalai, amelyekről bizonyos körök nagy eredményt várnak. A japán sajtó ugyan változatlanul követeli a blokád fenntartását, de bizonyos, hogy ez a nagy lendület megfelelő mértékben megfogja át, ha Nagybritánia valóban rászánja magát az ellenintézkedésekre. — A moszkvai tárgyalások körül kifejlődött nehézségek változatlan borulással töltik el a demokratikus sajtót, amely összefüggést lát a szovjet-brit megbeszélések akadályai és a tiencsini bonyodalmak között. — Göbbels német propagandaügyi miniszter Danzigban nagy beszédet tartott, amelyben biztosította a danzigi németeket a hatalmas német birodalom és Hitler kancellár gondoskodásáról. A beszédnek egész biztosan nagy visszhangja lesz a külföldi sajtóban is. — Horthy magyar kormányzó 71 éves születésnapját egész Magyarország nagy ünnepek között ülte meg. — Prágában politikai jellegű bombamerénylet történt, amely igen nagy meglepetést keltett.

Ezek a lényegesebb feljegyezni valóak, amelyekről az alábbiakban számolunk be olvasóinknak:

A MOSZKVAI MEGBESZÉLÉSEK

(MOSZKVA.) A tárgyalásokra kiküldött William Strang, amint a Tass hírszolgálati iroda közli, péntek óta nem találkozott Molotov külügyi népbiztosal. Mindazonáltal orosz hivatalos körök nem tartják lehetetlennek, hogy a megállapodás az újabb angol javaslat beérkezése után, amelyre Molotov írásban fog választ adni, mégis csak létrejön. Londonban és Párisban azonban nem osztják ezt a véleményt, mert a szovjet kéréseket egyelőre áthidalhatatlanok minősítik. Azt is különösen tartják, hogy a megbeszélésekről nem értesítették a moszkvai észt, lett, litván és finn követeket, holott a megbeszélések tekintettel Moszkva kívánságára éppen a Balti államok körül feneklettek meg. Mértékadó helyen erre vonatkozólag azt mondják, hogy úgy London, mint Moszkva azokon a módokon tanácskoznak, amelyek lehetővé tennék a biztosítékadást anélkül, hogy Helsinki, Kaunas, Reval és Riga ellenállását fokoznák. Ugyanakkor Londonból közlik, hogy a sajtó továbbra is borulátón itéli meg a helyzetet. A Sunday Times megjegyzi, hogy a Balti-kérdés ha nem is teszi lehetetlenné a szerződés megkötését,

de bizonyára annyira kihatással lesz a tárgyalásokra, hogy teljesen eltéríti azokat az eredeti tervzetől és így nincs kizárva, hogy a szövetséget egészen más alapokon kötik meg, a Balti-államokat azonban kihagyni mégsem fogják, mert ehhez Moszkva feltétlenül ragaszkodik. Az is nagyon fontos, hogy a tiencsini események mennyiben befolyásolják a megbeszéléseket, mert, hogy hatástalanok nem lesznek, az bizonyos.

Erre vonatkozólag az Observer azt írja, hogy

Japán a Harmadik Birodalom és Itáliával egyetértőleg élte ki eny nyire a helyzetet csak azért, hogy öncéljainak elérésén kívül barátainak is segítsen. Ilyenszerű megmozdulásokra különben — mondja a lap — a jelenlegi naptól kezdve állandóan számítani lehet.

Újabb moszkvai jelentés szerint William Strang ma ismét meg fog jelenni a Kremlben és tovább folytatja megbeszéléseit Molotov külügyi népbiztosal. Valószínű, hogy a megbeszéléseket

továbbra is a legnagyobb titokban tartják, mert meg akarják akadályozni a totális államok esetleges ellenakcióit.

A Pravda azt írja, hogy

Strang tekintettel a tiencsini eseményekre újabb utasításokat kért és kapott Londontól. Moszkva ugyanis attól fél, hogy a kínai állapotok teljesen megváltoztatják az általános helyzetet s az események súlypontját Európából Ázsiába helyezik. A lap a biztosításokat is nagyon viszonylagos értékűeknek tartja.

Az Izvesztija hűvös hangon közli a nagyfontosságú eseményt és szavaiban azt juttatja kifejezésre, hogy

Moszkva jég hideg nyugalommal szemléli a körülötte kifejlődött tojástáncot.

A német és olasz lapokat nem lepik meg a huzódózások, mert véleményük szerint

Moszkva mesterségesen teszi bonyolulttá a helyzetet, hogy abból minél nagyobb hasznot húzhasson.

Megtorlásra készül Anglia a tiencsini blokád miatt?

(LONDON.) Angol körökben nagy feltűnést keltett az, hogy Halifax lord már tegnap visszatért yorkshirei birtokáról Londonba, ahol azonnal felkereste Chamberlain miniszterelnököt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. Chamberlain ugyanis a hétvéget a brit fővárosban töltötte. Halifax lord gyors visszatérését beavatottak a tiencsini eseményekről érkezett legutóbbi jelentésekkel hozzák kapcsolatba.

A japánok ugyanis Anglia minden tiltakozása ellenére is teljes egészében fentartják a blokádot és azt, amennyire lehet, még szigorítani is igyekeznek, amiből arra következtetnek, hogy Tokió kitartva előző álláspontja mellett, érzékeny csapást kíván mérni Anglia keleti politikájára. Erre — írják a lapok is — most kitünő alkalom nyílt, mert kétségtelen, hogy az európai helyzet sok erőszakosságot lehetővé tesz Japán számára, ha csak a brit-orosz-francia szerződés hamarosan létre nem jön és lehetővé nem teszi London számára az energikusabb fellépést.

Apolitikai körök véleménye az, hogy az angol megtorló intézkedések most már aligha várathatnak magukra. Ezeket a következőkben képzelik el:

1. Anglia törölni fogja a kedvezményezett államok sorából Japánt.
2. Felmondja az 1911-ben megkötött brit-japán egyezményt, amely annak idején Nippon számára a korlátlan fejlődést tette lehetővé.
3. Beszünteti a brit gyarmatok és Japán közötti kereskedelmi forgalmat.
4. Hatalmas behozatali vámokat ró ki a japán ipari termékekre.

Ugyanakkor Tokióból közlik, hogy a japán sajtó követeli a blokád legerőteljesebb fentartását, sőt megszigorítását.

Az Asahi Sinbum szerint:

1. Angliának egyszer s mindenkorra le kell mondania a kínai ügyekbe való beavatkozásról.
  2. Együtt kell működnie Japánnal az új ázsiai helyzet kialakításában.
  3. Nem szabad szövetséget kötnie Moszkvával Japán ellen.
- Az Egyesült Államok változatlanul tartózkodó magatartást tanúsítanak a tiencsini eseményekkel szemben. A sajtó azt írja, hogy

ennek a magatartásnak magyarázata az, hogy az USA meg akarja ismerni a brit terveket, továbbá az, hogy nem akar belpolitikai nehézségeket, mert belközéletet a

semlegességi törvény megváltoztatása amugy is igen megrázkódtatta. Rokonszenve azonban teljes mértékben Angliáé és Franciaországé.

Ugyancsak amerikai körök véleménye az, hogy

Anglia, bár gondolkozik a megtorlások felett, de nem kísérel meg azok bevezetését, mert ezzel felesleges módon csak nehezítené a helyzetet.

A Newyork Herald Tribuna szerint sikert London csak nemzetközi akcióval érhetne el, mert Japán ugynevezett „magántiltakozásokkal” egyáltalában nem fog törődni. A tengelyállamok sajtója továbbra is azt írja, hogy

Japán magatartása teljesen jogos és ebben számíthat a totális rendszerű nemzetek teljes támogatására.

GÖBBELS DANZIGI BESZÉDE

(DANZIG.) A danzigi kultur-hét ünnepeinek bezárására a szabad városba érkezett Göbbels dr. nagyszabású beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy

a hatalmas német birodalom képviselőjeként jött Danzigba és magával hozta a 80 milliós nemzet rokonszenvét és a Führer gondoskodását. Az itteni németeknek — mondotta — senkinek sem kell félniük, mert velük vannak a németek és barátaik.

A külföldi sajtóban megjelent cikkek-ből kiderül, hogy a lapok a beszédnek a jelen viszonyok között igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Az Epoque azt írja, hogy

a beszéd határozottan támadást bejelentő jellegű volt és így számítani lehet a Harmadik Birodalom legközelebbi akciójára. A lengyel hadsereg azonban része áll és elég erős a támadás visszaverésére.

A lengyel sajtó szerint

Göbbels dr. beszédének éle Lengyelország ellen irányul, de a lengyel nemzet tudja kötelességét és egy emberként áll jogai megvédelmezése mellett. Danzigot — írja a Curier Poranny — elvette ugyan tőlünk a versaillesi békeszerződés, de nem vétette el ősi jogainkat annak birtoklásához.

IBN SAUD KÜLDÖTTE HITLER KANCELLÁRNÁL

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár magánhallgatáson fogadta Szaudi Arabia uralkodójának, Ibn Saudnak küldöttét, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A találkozó nagy jelentőséget tulajdonítanak.

HORTHY MAGYAR KORMÁNYZÓ SZÜLETÉSE NAPJA

(BUDAPEST.) Horthy magyar kormányzó tegnap töltötte be 71-ik születésnapját. Ebből az alkalomból az ország minden városának középületeit fellebegtették és mindenhol nagyobb csapatszemlék, zenés felvonulások és egyéb ünnepi megnyilvánulások voltak. A kormány is meglepő hangon töltötte a szerencsekívánatait.

DIETRICH BIRODALMI
SAJTÓFŐNÖK BUDAPESTI
ELŐADÁSA

(BUDAPEST.) Dr. Dietrich, német birodalmi sajtófőnök tegnap tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását a parlament nagy csarnokában megjelent előkelőségek előtt. A sajtófőnök előadása kezdetén megemlékezett a kormányzó születése napjáról és utalt a német lapok ez alkalomra irt megemlékezéseiről, majd befejezőképpen hangsúlyozta a hagyományos német-magyar barátságot, amely jobbanrosszban összekapcsolta a két nemzetet.

BOMBAMERÉNYLET EGY
PRÁGAI KÁVÉHÁZBAN

(PRÁGA.) A cseh főváros egy kávéházában, amelyet jórészt a zsidó vallású állampolgárok látogatnak, tegnap bombarobbanás történt, amelynek 15 sulyos és négy könnyebb sebesült áldozata van. A merénylet, amelyet a hatóságok szélső jobboldali elemek művének tartanak, az egész protektorátus területén kínos megdöbbenést keltett. A cseh és német hatóságok dr. Hacha elnök és Neurath báró birodalmi protektor rendelkezésére megindították a legszigorúbb nyomozást, mely a későbbi jelentések szerint már is komoly eredményekkel kecsegtet. A sebesültek állapota sulyos, de nem reménytelen és így azt hiszik, hogy a merényletnek nem lesznek ezuttal sajnálatos halálos áldozatai.

A TIENCSINI HELYZET

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok a távolkeleti helyzettel foglalkoznak. A Le Journal szerint

Anglia a tiencsini helyzet miatt gazdasági megtorlásokra készül Japánal szemben és számít itt Franciaország és az Egyesült Államok bekapcsolására is.

A japán áru bojkottja végzetes lehet Japánra nézve, amely kivételének 60 százalékát e három államnak adia el. Japán ezenkívül petróleum-termékekben szűkölködik, tehát ez számára újabb veszélyt jelent. A La République szerint a helyzet kétségtelenül veszélyes és gyöngíti az európai védelmi frontot.

Japán törekvései most arra irányulnak, hogy Anglia megtorlásaitól és ellenlépéseitől távolítsa Franciaországot és az Egyesült Államokat és ezzel gyöngítse a három demokratikus hatalom együttműködésének szilárdságát.

A szovjettal való tárgyalások — írják a továbbiakban a francia lapok — mutatnak ugyan kis előrehaladást, de még mindig igen sok a nehézség. Göbbels beszédéről azt írja a francia sajtó, hogy az különös figyelmet érdemel, Lengyelországnak éberem kell tehát őrködni Danzig körül.

(SANGHAI.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a tiencsini helyzet kissé nyugodtabb. A francia engedményes terület elég jól el van látva, az angol engedményes területen azonban bizonyos élelmiszelemek hiányoztak. Szombaton ide nagyobb mennyiségű tojás, hal és zöldség érkezett, de még mindig nem elegendő mennyiségben. A japánok tovább folytatják érszakos brit-ellenes propagandájukat.

Csukungből érkezett kínai jelentések szerint Honan tartomány északi részében egy japán katonai tábor eddig ismeretlen okból a levegőbe repült és többszáz ember életét vesztette. A hír még megerősítést igényel.

Londoni hiradás szerint az angol sajtó rendkívüli figyelmet szentel a távolkeleti helyzetnek. Az Observer szerint Angliának a legnagyobbat érdekel a távolkeleti érdekeit. Garvinnak a lapban irt másik cikke szerint a Tiencsin körüli japán kísérletek a Róma-Berlin tengely teljes tudomásával és támogatásával történnek és éppen ezért érdemelnek különös figyelmet és éberséget.

A tokiói sajtó szerint Japán minden körülmények között megvédi a maga érdekeit és Anglia törekvései vele szemben feltétlenül kudarcot fognak vallani.

A DANZIGI PROBLÉMA

(DANZIG.) (Rador.) Göbbels harcias beszéde a lengyelég körében nagy nyugtalanosságot keltett, mert úgy érzik, hogy az bizonyos további lépések bekövetkezését jelenti. A párisi Exelsior szerint a Königsberg német cirkáló Danzigba érkezése után Lengyelország is oda fog küldeni két, vagy három lengyel hajót, hogy a Königsberg danzig tartózkodásának jelentőségét ellensúlyozza. A párisi La Temps a Danzig-tüggyel kapcsolatosan megjegyzi, hogy a szabad város kérdése Lengyelország számára létkérdés, mely nélkül lélekzeni sem tud és tengeri forgalma teljesen megakadna. Ha Danzigot a Harmadik Birodalomhoz visszacsatolnák, ez Lengyelország számára a tengerhez jutástól való elzárását jelentené, Danzig számára pedig pusztulást. A német-lengyel érdekeket pedig a lap szerint könnyen össze lehetne egyeztetni ebben az ügyben. Göbbels beszédéből viszont az tűnik ki, hogy Németország idevonatkozóan elutasít minden békés tárgyalást és katonai erejével akarja az egész kérdést elintézni.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(WASHINGTON.) A semlegességi törvény módosításának vitáját a hét folyamán folytatják és amikorra remélik az ellentétek kiküszöbölését. A Bloom-féle javaslat alapján, amely az ugynevezett automatikus hadianyagszállítási tilalmat lépteti életbe és záradéka szerint megakadályozná Anglia és Franciaország anyagi megsegítését a tengelyhatalmakkal való háboru esetén.

(BERLIN.) A sajtó Gamelin londoni látogatásának és tárgyalásának jelentőségével foglalkozik. Gamelin tárgya-

laisai a francia és angol szárazföldi hadsereg együttműködésére vonatkoznak háboru esetére. Gamelin van ki szemelve a szárazföldi haderők közös parancsnokának és őt — mint a Lokalanzeiger írja — kétségtelenül kiváló, határozott és nagy taktikai és hadászati ismeretekkel rendelkező katonai vezetőnek kell tekinteni.

(RÓMA.) Az első olasz hajórajnak a spanyol, portugál és marokkói vizeken tett látogatását kivételes jelentőségűnek tekintik. Ezt a tervet már részletesen kidolgozták és a világ előtt az olasz-spanyol testvériséget akarja erőteljesen bizonyítani.

(BERLIN.) A danzig kulturális hét vasárnap délután a hitlerista ifjuság felvonulásával végződött.

(POZSONY.) A szlovák sajtóügynökség határozottan megcáfolja azokat a külföldi lapokban terjesztett híreket, hogy 20.000 német katona érkezett volna a szlovákiai Sillein városkába és onnan a lengyel határok felé vette az útját.

(VARSÓ.) A külügyminisztériumban tegnap történt meg a lengyel-román kereskedelmi hajózási egyezmény ratifikált jegyzőkönyveinek kicserélése.

(HAIFA.) Szombaton éjjel tűz pusztította el azt a tiberiási zsinagógát, amelyet a II. század híres zsidó teológusának, Meir rabbinak emlékezetére létesítettek és amely sűrű zarándoklások színhelye volt.

(SINGAPORE.) A távolkeleti angol és francia haderők vezérkara a hét folyamán ott fogja megtárgyalni a tiencsin körüli helyzetet.

(BERLIN.) A hét folyamán a német és olasz hajóhad együttműködéséről fognak tárgyalni a két haditengerészet vezetői Németországban.

A THALIA MOZGÓBAN a közönség kérésére prolongálva

Az utolsó gangsztter

kettős műsorban Jeanette Mac Donald legszebb operettjével a **TARANTELLÁ-val.** Csütörtöktől a szezon meglepetése!

Világfilm! **A FEKETE SAS!** Világfilm!

A FEKETE SAS!

Ilyet csak egyszer az életben láthatunk!

Ki lopta el a Watteau-képet?

Hajsza egy „idegesen viselkedő” angol nő után

(PÁRIS.) Watteau egyik legszebb festményének ellopásáról vezetőklikket írnak a francia lapok. Legutóbb rendkívüli miniszterközi megbeszélés is volt ebben a nagy feltűnést keltett ügyben. Chautemps helyettes miniszterelnök, aki az Amerikában tartózkodó Zay közoktatásügyi miniszter távollétében ennek minisztériumát is vezeti, hosszú tanácskozásokat folytatott a rendőrség vezetőivel. A vizsgálat lefolytatásával egy főfelügyelő vezetése alatt külön detektívcsoportot bízta meg.

VÁDOK ÉS VÉDEKEZÉSEK

A francia közvéleményt felháborította ez a képlomás. Senki sem érti, hogyan lehet a legelső francia állami muzeumból ilyen könnyen eltávolítani egy remekművet. Henry Verne, a Louvre igazgatója, azzal védekezik a vádak ellen, hogy ő már régóta kérte az őrszemélyzet létszámának szaporítását, mindezt ideig eredménytelenül. Chautemps helyettes miniszterelnök most hivatalosan közölte, hogy a kormány e tekintetben sürgős intézkedéseket fog foganatosítani. Az őrszemélyzet tagjainak ugyanis nemcsak a kiállított képekre és műtárgyakra kell vigyázniuk, hanem szem előtt kell tartaniuk a látogatókat is. Ezt a feladatot lényegesen megnehezíti az a körülmény, hogy a Louvre óriási terméinek nagy részét alacsonyabb deszkákra vagy rabitz-falakkal kisebb szobákra tagolták, amelyeket jóformán lehetetlen egyszerre áttekinteni. Így az őrszemélyzet tagjai tulságosan igénybe vannak véve s ez könnyítette meg a legújabb képlomást. Lehetségesnek tartják, hogy a tettes, vagy a tet-

tesek bűntársa megszólította a teremőr és különböző kérdéseket intézett hozzá, hogy elterelje figyelmét a Watteau-képről. A szabályzat értelmében ugyanis a felvigyázók a látogatóknak felvilágosításokat is kötelesek adni. Sulyosbitja a helyzetet, hogy az örök nagy része hadirokkant és testi fogyatkozásánál fogva szolgálatát még nehezebben láthatja el.

HUSZONNÉGY ÓRÁT KÉSETT A FELJELENTÉS!

— Ki lehetett a tolvaj? — ezt kérdezi most Párisban mindenki.

A reggeli lapok szerint döntő fordulatot jelenthet az a bejelentés, amelyet egy párisi asszony tett a rendőrségnek. Ez a nő elmondta, hogy a képet eltűnésének időpontjában, a Louvreban tartózkodott. Egy sovány, magas hölgy megszólította őt éppen abban a teremben, amelyben a Watteau-kép függött. Kiejtése elárulta, hogy angol és mint ha valamit dugdosott volna kabátja alatt. Idegesen viselkedett, elmesélte, hogy két napja van Párisban és nagyon szívesen jön el a Louvreba, noha bosszantja az egyik festmény hibás restaurálása.

A rendőrség nagy jelentőséget tulajdonít ennek a bejelentésnek, annál inkább, mert az idegesen viselkedő angol nőre vonatkozólag több más adatot is kaptak. A nyomozást mindenestre megnehezíti, hogy a Louvre vezetősége teljes huszonnégy órával később a feljelentéssel. A felügyelő ugyanis az eltűnt képet a kérdéses éjszaka maga kereste a Louvre hatalmas épületömbjében s ámbár több más alkalmazottnak ugyanekkor szólt már a Watteau-remek eltűnéséről, a

muzeum vezetőségét csak másnap reggel értesítette. Társaival együtt eleinte azt hitte, hogy tréfáról van szó, később pedig, hogy a tolvajok a muzeum belterületén rejtették el zsákmányukat.

A nyomozás nagy eréllyel folyik. A legújabb hírek szerint a tettesnek, vagy a tetteseknek nyoma veszett. Az esti lapok még szenvedélyesebb hangon követelik a Louvre őrszolgálatának szigorítását.

„Kutyátlanítani” akarják
12 év alatt Newyorkot

(NEWYORK.) A városi tanács elhatározta, hogy 12 év alatt kutyamentesé teszi Newyorkot. Ez a rendszabály, ha egyáltalán megvalósításra kerül, többszáz ezer kutyatulajdonost érint. Magától értetődik, hogy a newyorki kutyatulajdonosok óriási tiltakozó hadjáratot indítottak és harcukban váratlan segítséget kaptak a newyorki macskabarátokban, akik — noha kedvenceik nem élnek legjobb lábán egymással — mégis teljes erejükkel a kutyakédevelők segítségére siettek. A newyorki állatvédő egyesület, amely a városi tanácsal együtt helyesli Newyork kutyátlanítását, valóságos ostromot kénytelen néha kiállni és az egyesületet elárasztják tiltakozó iratokkal.

A kutyánélküli Newyork hívei azonban csökönyösen ragaszkodnak érveikhez, amelyek szerint feltétlenül el kell tüntetni a kutyákat a nagy városból, mert a kutyák igen gyakran betegednek meg, betegségeiket megkapják az emberek, emellett igen sokat fizetnek adóba és meg kell állapítani azt is, hogy Newyorkban évente többmilliót adnak ki veszettség elleni szűrumra. A kutyátlanítást egyébként úgy akarják megoldani, hogy a kutyatulajdonosoknak kedvencük elpusztulása után nem szabad új kutyát beszerezniük. Ez annyit jelent, hogy 12 éven belül egyszerűen kihálnak a kutyák Amerika legnagyobb városából.

A kutyabarátok ezzel szemben hangsúlyozzák, hogy senki sem tudja bizonyítani, hogy a kutyabetegségek fertőzők volnának az emberre nézve és arról sem lehet szó, hogy a kutyák emberi betegséget kapjanak. A newyorki városi tanács és az állatvédő egyesület kutyátlanítási terve olyan ellenhatást váltott ki, hogy egy asszonyokból álló hatalmas tömeg megkísérelte az állatvédő egyesület székházát megostromolni. Az egyesület tisztviselői kénytelenek voltak rendőrséget segítségül hívni és csak így tudták szétoszlatni az izgatott asszonyokat.

— ÍTELETIDŐ LENGYELORSZÁGBAN.

Varsóból közlik: Szombaton éjszaka ítéletidő pusztított Lengyelország egyes vidékein, amely óriási károkat okozott. Számos folyó kiáradva hatalmas területeket öntött el. Varsó környékén a villámcsapás több helyen tüzet okozott. A villámcsapások következtében 11 ember életét vesztette. Ezen a környéken is számos falut elöntött az ítéletidő nyomán a felhőszakadás okozta árvíz.

— Nagyszabású pénzcsempésztést lepleztek le Lengyelországban. Pozenből jelentik: A kincstári ellenőrök nagyszabású valutacsempésztést lepleztek le, amely Danzig felé irányult és amelyben számos Pozen-környéki német bank kár van belekeverve. A kotrosini német szövetségi bank igazgatóját letartóztatták, a pozeni német gazdasági szövetkezet bankjánál pedig házkutatást tartottak.

— Kifosztották egy caracali ékszerüzletet. Caracalból jelentik: Az éjszaka Zaharie Horeanak a város központjában lévő ékszerüzletét a betörők teljesen kifosztották. A kár igen jelentős.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit kormány elrendelte a Tilbury dokk legtüzetesebb átkutását, mert a belügyminisztériumot névtelen levélben értesítették arról, hogy tengerhajón nagyobb rakomány robbanószerez érkezett London kikötőjébe, amelyet a dokkban raktároztak el.

(LONDON.) A canterbury-i érsek pástorlevélben szólította fel a papságot arra, hogy minden hétfőn könyörgéseket tartsonak a béke érdekében.

(LONDON.) A londoni nyilvános tereken megépített gáz- és bombabiztos fedések száma elérte a 7500-at. Ebből egyedül a Richmond parkban több mint 1000 készült el.

(PÁRIS.) Az elrabolt Watteau festmény ügye még mindig izgalomban tartja a francia közvéleményt. Általános a feltevés, hogy a tettes magán műgyűjtő és így a kép nem kerül eladás alá, ami felállítását szinte lehetetlenné teszi.

(PÁRIS.) A biztosító társaság, ahol a Louvre múkinckeseinek egy része biztosítva van, 100.000 frank jutalmat tűzött ki ki a Watteau festmény kézrekerítőjének.

(PÁRIS.) Hivatalos jelentés szerint az indokinéi vizeken elsüllyedt Phenix búvárnaszádon 64 legénységi és 7 tiszti, valamint 3 tengerészeti szakértő személy tűzött.

(PÁRIS.) A kiadók között nagy versengés indult meg a tömegvilágos Weidmann „emlékiratai”-ért, amelyeket vizsgálati fogsága alatt irt meg.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár kihallgatáson fogadta a Berlinben időző olasz kulturbizottság tagjait.

(BERLIN.) A közigazgatási német „diák hét” ünnepségein résztvevő ész, lett, litván és finn diákok egyik szónoka beszédében hangsúlyozta, hogy az északi államok ifjúsága bajtársi viszonyba lép a német diákokkal.

(BERLIN.) A 4 éves terv kivételével megbizott bizottság terjedelmes beszámolóban ismerteti az eddig elért eredményeket.

(MÜNCHEN.) A müncheni repülőterén lezuhant egy gyakorlatozó katonai repülőgép. Két bentülője szörnyet halt. A sajtó szigorú vizsgálatot követel, mert egy hét alatt ez már a harmadik szerencsétlenség.

(ESSEN.) A német vasipar kivitele az elmúlt hónapban 10 százalékkal emelkedett az előző hónappal szemben. Különösen sok árut vettek át: Románia, Magyar ország, Jugoszlávia és Oroszország.

(LONDON.) Az Empress of Britain gőzözön, amely a brit királyi párt szállítja haza Amerikából, súlyos szerencsétlenség történt. Egy matróz a fedélzeti ponyva ki feszítésénél a tengerbe zuhant és bár a hajó legénysége mindent elkövetett, nem sikerült őt a hullámokból kimenteni.

(POZSONY.) A szlovákiai magyar párt tegnapi gyűlését rendezett a szlovákiai sze gényorsó magyarok részére, amely 125 ezer szlovák koronát eredményezett.

— Ujból megnyitotta üzemét a dési Trassia cementgyár. Désről jelentik: Hirt adtunk arról, hogy a dési Trassia cementgyár a múlt kedden beszüntette üzemét, mert mindenféle leküzdhetetlennek látszó nehézség közé került bizonyos vele szembe alkalmazott intézkedések miatt az ügyben a hatóságok azonnal tárgyalásba kezdtek a gyár vezetőségével s miután meggyőződtek arról, hogy a gyár igazgatósága igazának tudatában kényszerült a beszüntetésre, nyomban orvosolták sérelmeit, úgy hogy az igazgatóság az üzem beszüntetését követő negyedik napon újra működésbe hozta a gyárat. Ezzel az elbocsájtott 170 alkalmazott ismét munkalehetőséghez és kenyérhez jutott.

— A NUF gárdistáinak eskütétele. Bucurestiből jelentik: Valcovici államtitkár és Gheorghescu táborszernagy parancsnok jelenlétében a fővárosi Floreasca Velodromban tett tegnap ünnepélyesen esküt a NUF nemzeti gárdájának 2500 tagja.

— A szakmai zászlók felszentelési ünnepsége. Bucurestiből jelentik: Az ANEF pályán tegnap ünnepélyes keretek között történt meg a Munka és Jóakarat szervezetbe tömörült szakmák zászlóinak felszentelése.

— Harminckilenc sebesültje van a prágai robbanásnak. Prágából jelentik: A Reuter híradása szerint az egyik prágai zsidó kávéházban történt robbanásnak összesen 39 sebesültje van. A sebesültek nagy része zsidó. Közülük 7 állapotuk rendkívül súlyos.

Mihály nagyvajda folytatja történelmi tanulmányutját az országban

Hivatalos közlemény Gafencu és Metaxas megbeszéléseiről — A silistrai ünnepségek

(BUCURESTI.) (Rador.) Botosaniból jelentik, hogy Mihály nagyvajda kíséretével Szucsavából jövet Botosan megyébe érkezett, ahol Pruth tartomány királyi helytartója és az előkelőségek ünnepélyesen fogadták. A nagyvajda kíséretében vannak Nae Popescu lelkész, kultusz-államtitkár, továbbá a nagyvajda tanárai és osztálytársai. A trónörökös ellátogatott Ipotesti községbe, Eminescu szülőfalujába, ahol hódolatteljesen fogadták. Az Eminescu-múzeum erkélyéről dr. Iliescu professzor emlékezett meg a nagy költő életéről. Majd a trónörökös Botosaniba ment kíséretével együtt. A város ez alkalommal díszes ünnepi arculatot öltött. A Stefan cel Mare templomban istentisztelet után a nagyvajda megtekintette a templom régi, történelmi nevezetességű emlékeit és a város többi nevezetességeit. Ezután a trónörökös kíséretével a cotnari koronauradalmakra ment, délután a romanmegyei Mircesti községbe látogat el, ahol megtekinti a Vasile Alexandru, a híres költőre vonatkozó különféle emlékeket.

A LENGYEL-ROMÁN BARÁTSÁG

(VARSÓ.) (Rador.) A Curier Poranny című lap Pierstrzyński tollából cikket közöl, mely „Impressziók Romániából” címmel

a román-lengyel barátság nagy jelentőségét emeli ki a feszült nemzetközi helyzetben.

A két szövetséges nép hatalmas erő képvisel Középeurópában és jelentőségük az utóbbi időben csak növekedett. 55 millióból álló hatalmas blokkról van szó. A két nép szövetsége a befolyásolhatatlan erő és függetlenség központi képviselője és az európai béke és konszolidáció szempontjából jelentős tényező. A két nemzet baráti kapcsolatai az utóbbi időben erősen fejlődnek, szükséges azonban gazdasági és személyi kapcsolatai erősítése a két ország ifjúságának barátságos szellemében való együttműködésére.

A SILISTRAI ÜNNEPSÉGEK

(SILISTRA.) (Rador.) Ferdinand király szobrának leleplezése alkalmából istentisztelet után a bolgár kisebbség nevében Seffer többek között ezeket mondotta:

A durostori és silistrai bolgárság nevében köszönetemet fejezem ki a vidék bolgárságával tanusított bánásmódért.

Ez a kisebbség becsület és őszinte módon együttműködik a román kormány összes szerveivel és megérti a két nép közeledésének szükségességét. A megye értelmisége úgy érzi, hogy ma alkalmas pillanat van arra, hogy kötelességünket teljesítve testvéri kezet nyujtsunk egymásnak a boldogulásra a román földön, amelynek mi is fia vagyunk. Ez az alkalom nem arra való, hogy keseregjünk.

Visszautasítunk mindenféle kívülről jövő beavatkozást.

A magunk ügyét magunk akarjuk intézni a legmegfelelőbbben. Majd Titeanu miniszter hangsúlyozta, hogy a nemzeti megerősödés szempontjából nagy jelentősége van annak, hogy ezen a helyen leplezik le a mindig a legteltesebb megértésről tanuskodó Ferdinand király szobrát. Ez a szobor-leleplezés ugyanis az ország déli határán történik. A tömör bronzból készült mű nem állami kezdeményezésből született meg, hanem a névtelenül maradt közvélemény teremtő lendületéből és áldozatkészségéből. Majd utalt arra, hogy Dobruzsában három történelmi korszak jellemzi a latin kultúra folytatását. A Mircea cel Mare által megkezdett politika, I. Károly király akciója, amely a román civilizáció megindulását jelentette, amelyet azután I. Ferdinand király anyai dicső-

séggel erősített és a nagy reformátor, II. Károly király teljes lendülettel folytat. Mi, románok — mondotta a miniszter —

türelmesek vagyunk, de félelem nélküliek és megértők, anélkül, hogy gyengék lennénk. Teljes megértéssel vagyunk a bolgárság kérdéseivel szemben.

Végül nagy elismeréssel nyilatkozott a környék török és bulgár lakosságának az ünnepségre való bekapcsolódásáról.

AZ ATHÉNI HIVATALOS KÖZLEMÉNY

(ATHÉN.) Gafencu és Metaxas megbeszéléseinek eredményeképpen hivatalos közlemény jelent meg, amely ezeket mondja: Junius 15-én és 16-án athéni tartózkodásának idején Gafencu román külügyminiszter többrendbeli megbeszélést folytatott Metaxas görög

miniszterrel. Junius 16-án György király fogadta kihallgatáson Gafencu külügyminisztert és dezsőnéen látta vendégül. A megbeszélések, amelyek Gafencu és Metaxas között lefolytak, minden egyezményen túlmenően bizonyították a két országot érintő összes kérdésekben a teljes nézetazonosságot.

Gafencu, mint a Balkán-szövetség jelenlegi elnöke tájékoztatta Metaxast a múlt hónapban Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseiről. Majd ismertette Metaxas-al azokat a megbeszéléseket, amelyeket Saraciglu török külügyminiszterrel folytatott és ankarai látogatásának kielégítő eredményeiről. Metaxas meglegedetten állapította meg, hogy

a Balkán-szövetség vezető irányelvei függetlenségük, egységük és határozott békepolitikájuk marad és örömmel vette tudomásul a két barát és szövetséges ország kapcsolatainak még szorosabbra válását.

Gafencu külügyminiszter vasárnap Mykénébe látogatott el, hétfőn pedig a Dacia gőzörsre szállva hazafelé veszi útját. Isztambulon át, ahol meglátogatja az ökümeniai patriárkát.

MEGHÍVÓ! Kedves iskolatársaim! Most, hogy szerencsésen túl vagytok minden vizsgán gyertek el a **SELECT MOZGO**-ba, ahol ma **hétfőn** lépek fel először **A Broadway angyala** egujabb végig zenés, táncos és humorral teli darabomban. Szeretettel várlak **SHIRLEY TEMPLE**

A napokban avatják fel az első földalati várost Angliában

(LONDON.) Tegnap mutatták be az angol sajtó munkatársainak a XX. század egyik szomorú csodáját: a légítámadás elleni tökéletesen biztos várost. Tessék elképzelni egy harmincöt ezer főnyi lakossága várost, melynek minden lakosa azzal a megnyitató tudattal hajtja álmra a fejét, hogy az esetleges légítámadás ellen valamennyien biztonságban vannak.

Ez a legrosszabb háborús események re is felkészült városka, az angliai Ramsgate. Hogy a ramsgateiek ilyen tökéletes légvédelmi óvóhelyhez jutottak, abban elsősorban nagy szerepe van a város fekvésének.

Ramsgate hatalmas krétahegyen épült. A krétának az a tulajdonsága, hogy aránylag nagyon könnyen vájható, nem töredezik és külső nyomásnak épp úgy, mint rejtett vizeknek ellentáll.

Város a föld alatt

Amint azt már többször megírtam, Angliában a városok tekintélyes állami segélyben részesültek, hogy légvédelmi intézményeiket kiépítsék. A ramsgatei előjárás úgy döntött, hogy a város alatt hatalmas folyosót furat a mészrétegbe. Ezt a tervét keresztül is vitte.

Elkészült az első földalatti város, amelynek külön vízvezetéke, villanyvilágítása, orvosi ambulanciái, sőt még hangversenyterme is van. Ez a földalatti folyosóváros körülbelül harminc méternyire húzódik el a város pincéi alatt. Tehát egy olyan masszív védőburrok van fölötté, melyet semmiféle nehézbomba áttörni nem tud. A hozzá vezető lejáratok hasonlóan a földalatti villamosok lépcsőzetéhez. A város különböző részein pompás beosztással huszonhárom ilyen bejáratot építettek a nyolc emeletnyi mélységben elrejtett alagut-városhoz. Maguk a szakértők is elismerték, hogy egész Angliában vitathatatlanul Ramsgate lakossága van a legjobban biztosítva légítámadások ellen. A földalatti várost, miután a furási munkálatokat befejezték, ki is csinították. Padokat, ülőhelyeket, ágyakká és asztalokká átváltoztatható lóákat helyeznek el benne. Maguk a padok hossza, amely a menekülőket

kényelmes ülésel várja, több mint hat kilométer.

A nagy folyosóktól jobbra és balra kiterők vannak. Ezekben a széles és jó levegőjű helyiségekben első segélyhelyeket rendeznek be. Ezek az alkalmi kórházak el tudják majd látni a kisebb operációkat is. Talán a legérdekesebb az, hogy ebbe a sokkilóméternyi hosszúságban húzódó folyosókon mindenütt rádióhangszórókat szereltek fel.

Igy vesély esetén az odamenekült lakosság pontosan értesül majd a külvilág eseményeiről. Azonkívül négy villanyáramfejlesztő motort is helyeztek el, hogy a szükséges világításról gondoskodjanak. Azt mondanom sem kell, hogy nemcsak a lakosság kényelmes elhelyezéséről gondoltak, hanem állandó nagy élelmiszerraktárt tartanak fenn, sőt víztartályok is vannak, arra az esetre, hogy ha a vízvezetési művek felmondanak a szolgálatot.

Hangversenyterek és szórakozó helyiségek

A ramsgatei földalatti várostól nem messze régi és elhagyott vasuti alagut van, amely felé a földalatti folyosót irányították. Ebből a kiszolgált alagutból hangversenytermet és szórakozási helyiséget csináltak. Ebbe a földalatti koncertterembe tízezer ember talál kényelmes férőhelyet.

Arra is volt gondja a tervezőnek, hogy az alagut kórházait közel essenek a földfeletti kórházakhoz, ahonnan szükség esetén a beteget könnyű szerrel le lehet vinni a feltétlenül védett helyre.

A szellőztetés problémáját tökéletesen megoldották. Egyrészt süritett levegővel, másrészt oxigéntartályokkal, úgy, hogy légítámadás esetén a földalatti várost valóságos légmentesen elzárják a külvilágtól. Amikor a földkerékségnek talán ezt a legnagyobb légi óvóhelyét bemutatták, az egyik szakértő azt mondotta, hogy Ramsgate lakói talán az egyedüliek az egész világon, akikben semmiféle formájú légi támadás kárt nem tehet.

Érdekes, hogy amikor a város tanácsa a földalatti alagutakat tervét bemutatta, a kormány először ellenezte azt.

JÖESTET!

TESTEDZÉS

Sulyos botrány a bukaresti Venus-Bologna KK-mérkőzésen

A játékosok összeverekedtek a pályán, mire a játékvezető három olaszt kiállított - Egygólos előnnyel indul a Venus és az Ambrosiana a „második féldőnek”

A Középeurópai Kupa küzdelmek szombati rajta után, amikor a Sparta 3:2-re győzött Budapesten a Ferencváros ellen, vasárnap két KK-mérkőzés került eldöntésre. Bukarestben a Venus hatalmas küzdelem után 1:0 arányban győzött az olasz bajnok ellen. A mérkőzés a második féldőben azonban szörnyű botrányba fulladt. Majorszky magyar játékvezető, hogy a mérkőzés további elhajlását megakadályozza, három olasz játékost kiállított. — Milánóban az Ujpest egygólos vereséget szenvedett ugyan az Ambrosianától, de hátrányát Budapesten még behozhatja.

BUKARESTBEN...

Venus—Bologna 1:0 (1:0). 15.000 néző, bíró: Majorszky magyar. A bukaresti csapat nagy küzdelem után harcolta ki az egygólos előnyt az olasz bajnokkal szemben. Kérdés azonban, hogy előnyét meg tudja-e tartani a jövő héten Bolognában, hogy továbbjutását biztosítani tudja? A román és az olasz bajnok összecsapása a második féldőben szörnyű botrányban robbant ki. Andreolo a 13 percben elgáncsolta Ploesteanut, aki harc képtelenné vált. A játékvezető erre kiállította Andreolót. A felhevült olasz játékosok újabb durvaságra ragadtatták el magukat: előbb Bodolát, majd Albut rugták le, mire Puricelli és Biavatti is Andreolo sorsára jutott. Az olaszok tiltakoztak a kiállítások ellen. Percenkig állt a játék, végre Majorszky rendet teremtett.

Az első féldőben a Venus volt a többet támadó fél. A közönség biztatása mellett a román bajnok sűrűn ostromolta az olasz kaput s ennek eredményeként a 7. percben Ene megszerezte csapatának a mérkőzés egyetlen gólját. A 23. percben Bodola megsérült és ettől kezdve csak passzolt. A féldő utolsó negyedórájában az olaszok kerekedtek fölül, s pergőtűz alá fogták a román kaput, de eredménytelenül. A második féldőben az olaszok igen nagy résssel támadtak, a román csapat azonban hőiesen védekezett. A 18 percben történt a sajnálatos incidens, mely három olasz játékos kiállításával végződött. Az olaszok a mérkőzés végéig nyolc emberrel is támadtak, de egyenlíteni nem tudtak.

A két összeállítás:
 VENUS: Jordăchescu — Sfera, Albu — Demetrovici, Fieraru, Lupas — Orza, Ploesteanu, Bodola, Petea, Ene.
 BOLOGNA: Ceresoli — Fiorini, Pagotto — Maini, Andreolo, Corsi — Biavatti, Sansone, Puricelli, Fedello, Rejuzonni.

MILÁNÓBAN...

Ambrosiana—Ujpest 2:1 (2:1). 18.000 néző előtt folyt le a két csapat KK-mérkőzése, amely mindvégig sportszerű kerekedések között zajlott le. Az első féldőben az ujbpestiek támadtak többet, szünet után az Ambrosiana volt többet frontban, s az adott körülmények között döntetlen inkább megfelelt volna az erőviszonyoknak. Az első gólt a 17. percben Varnieri lötte, a 24. percben Demaria már 2:0-ra alakította az eredményt, amikor az ujbpestiek rákapcsoltak, s a 31. percben Vincze szépített. A második féldőben a magyar csapatnak többször nyílott alkalma egyenlíteni, csatárai azonban hibáztak. Az egygólos hátrányt az Ujpest Budapesten könnyen behozhatja, s így továbbjuthat.

A Ferencváros—Sparta mérkőzés má sodik fordulóját a német sportfőhatóság által a cseh-morva protektorátus területére elrendelt kéthetes sporttilalom miatt csak július 1-én játszik le Prágában. Így egyezett meg a két csapat.

A Ripensia szerezte meg a második helyet a NB-ban

(TEMESVÁR.) Ripensia—Carpati 4:1 (2:0). 1500 néző, bíró: Pálffy. Az utolsó nemzetközi bajnoki mérkőzésen a Ripensia biztosan győzött és ezzel a bajnoki létrán megelőzte az AMTE csapatát és a második helyre került. A gólok a következő sorrendben estek: I. f. 5 p. Ciolac, 37. p. Ciolac, II. f. 8 p. Marcu, 11. p. Marcu, 19. p. Oprea. A második féldő 18. percében a Carpati nem tudott értékesíteni egy 11-est.

A bajnokság végeredménye:

1. Venus	22	14	7	1	52:21	35
2. Ripensia	22	11	4	7	53:39	26
3. AMTE	22	10	5	7	41:36	25
4. UDR	22	9	5	8	30:33	23
5. Rapid	22	8	5	9	40:33	21
6. Victoria	22	9	3	10	38:38	21
7. Carpati	22	8	5	9	25:35	21
8. Juventus	22	8	4	10	37:37	20
9. Sportul Stud.	22	7	5	10	31:36	19
10. Kinizsi	22	6	7	9	48:56	19
11. Gloria	22	5	7	10	26:43	17
12. Tricolor	22	7	3	12	23:37	17

Félfuocól góllal győzött az Universitatea a Sodrnyipar ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Universitatea—Sodrnyipar 6:1 (3:0). Az egyetemi, akik a ligabajnokság küzdelmei során eddig egyenlőtlenül szerepeltek, utolsó bajnoki mérkőzésükön váratlannal nagy játékot vágtak ki és valószínűleg legveszélyesebb ellenfelüket. Az aranyosgyéresiek teljesen visszaestek formájukban és nem tudták megakadályozni az Universitatea nagy győzelmét. Góllövők: Tăranu 4, Benkó és Medrea III., illetve: Cezar.

(PETROZSÉNY.) Jiul—NAC 0:0. A petrozsényiek nagy szerencsével verték visza a NAC ostromát. A második féldő 33. percében Juhász kapufát löött.

(PISKI.) CFR—Rovine Grivita 3:0 (1:0). A piskai vasutasok megérdemelten győztek.

(BUKAREST.) Macabi—Turda 4:2. — Unirea Tricolor—ACFR 5:3.

siesen ellenálltak s csak fordulás után kapituláltak.

Elektromos—Budafok 2:2 (1:1). Egyenlő erőök küzdelme volt a mérkőzés.

Szeged—Phöbus 3:2 (2:0). Első féldőben a Szeged, szünet után a Phöbus volt jobb.

Az Universitatea az országos ifjúsági bajnokság döntőjében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Universitatea—Electrica 4:2 (1:2). 1000 néző, bíró: Alexandriu (Bukarest). Az országos ifjúsági bajnokság középdöntőjében az egyetemi ifik szép játékkal győztek és ezzel biztosították a döntőbe jutást, ahol a bukaresti Venus lesz az ellenfelük. A gólok így estek: I. f. 12. p. Anton 1:0, 19. p. Kovácsik 1:1, 28. p. Pantea 1:2. II. f. 7. p. Coman 2:2, 10. p. Doljanski 3:2, 37. p. Pop Gr. 4:2. A temesvári csapat az országos bajnokság harmadik helyére került.

Ki győz tizenharmadszor? A Középeurópai Kupa eddigi győztesei: 1927: Sparta, 1928: Ferencváros, 1929: Ujpest, 1930: Rapid Bécs, 1931: Vienna, 1932: Bologna, 1933: Austria, 1934: Bologna, 1935: Sparta, 1936: Austria, 1937: Ferencváros, 1938: Slavia, 1939: ?

Nagyszerű magyar ifjúsági rudugró eredmény. Budapestről jelentik: A KISOK bajnokságok során a Kolozsvárról elszármazott Bánffy báró és a sárospataki Szinyéni a rudugrásban 360 cm-el ifjúsági csúcseredményt értek el.

Kolozsvár kerületi atlétikai bajnokságai. A Kolozsváron székelő atlétikai Északi Liga elhatározta, hogy a kerületi bajnokságokat július 2-án rendezi meg a Károly király-parkban.

Utolsó forduló a magyar NB-ban

(BUDAPEST.) A nemzeti bajnokság utolsó fordulójában három mérkőzést játszottak le, amelyeknek eredményei azonban nem változtatnak a bajnoki rangsor végleges alakulásán. A Hungária csak erős küzdelembe tudta legyőzni a Zuglót. Az Elektromos és a Budafok megoszlottak a pontokon. A Szeged viszont nagy harcban őrizte meg pozícióját a Phöbus csapatával szemben.

Hungária—Zugló 4:1 (0:0). A bajnokságból kieső zuglóiak egy féldőn át hő-

Osztályozó mérkőzések: Temesvár: Electrica—CFR Turnuseverin 1:1 (0:0). — Resica: RMTE—Mica (Brád) 3:1 (3:1). A ligabajnokságba jutását a temesvári Electrica és a brádi Mica csapatai mérik össze legközelebb erejüket.

MAGYARORSZÁG NYOLCASA GYŐZÖTT A POTSDAMI NAGY REGATÁN. Potsdamból jelentik: A nagy nemzetközi regattán a nyolcas versenyt Magyarország csapata nyerte 6 p 34.4 mp-es idővel. A magyar evezősök idegen csollakkal is pompás küzdelemben verték a legkitűnőbb nemzetközi evezősöket.

Jó formában vannak a magyar uszók. Budapestről jelentik: A margitszigeti sportuszodában rendezett versenyen a magyar uszók jó közepes formáról tettek bizonyosságot. 200 m. gyors: 1. Kőrösi 2 p 23.4 mp, 100 m. nőgyors: 1. Acs 1 p 13.8 mp, 100 m. hát: 1. Galambos 1 p 12.4 mp, 200 m. mell: 1. Angyal 2 p 48.2 mp, 100 m. gyors: 1. Kőrösi 1 p 01.8 mp, 100 m. nőgyors: 1. Felhős 1 p 30 mp.

Román csúcseredmény a hármasugrásban. Bucurestiből jelentik: A Viforul Dacia atlétáinak tegnapi edzésén Calistrat 14.73 m-es eredményt ért el, ami új román rekordot jelent.

Seke - sport Románia válogatott csapata Nürnbergben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nemzetközi tekezőszövetség meghívta a román szövetséget az ez év őszi Nürnbergben rendezendő nagyszabású nemzetközi versenyekre. A román szövetség elfogadta a meghívást, mely hatos vagy nyolcas csapat kiküldetésére szól és ezért már most megkezdi előkészületeit a sikeres szereplés érdekében. Mától kezdve minden hivatalos versenyen külön szövetségi kiküldöttek fogják megfigyelni a játékosokat a válogatott keret összeállítására céljából.

A most folyó vigaszdijmérkőzések, melyeket a nemzeti bajnoki bizottság rendez, már kitűnő alkalom lesz a játékosok formájának megfigyelésére.

Ettől eltekintve a bizottság felhívja az összes játékosokat, hogy sportszerű életmóddal készüljenek versenyekre, hogy az összeállítandó nemzeti válogatott csapat minél sikeresebben szerepelhessen Nürnbergben.

Nemzeti Bajnoki Bizottság. Jurisztika

( ) A Kolping Legényegylet kirándulása. A Kolping Legényegylet vasárnap, június 25-én autós kirándulást rendez a grönnyörri fekvésű Dregan-völgybe. Jelentkezni lehet a Minerva könyvkereskedésben Str. Regina Maria 1—3. Telefon: 15-98, vagy az egyesület székházában, Str. Baron Li Pop 3. szám alatt. Vendégeket minél nagyobb számban szívesen lát az egyesület. Indulás vasárnap reggel fél 4 órakor az egyesület előtt. Gyakorlott turistákkal kirándulás az Ördög-malomhoz.

Rádió

KEDD, június 20.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor, 12: Lemezek, 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13:35: Lemezek. 14:10: Hírek. 15:10: Időszóró anyag. 19: Felolvasás. 19:20: Balalajkazené. 19:40: Zongora és hegedűlemez. — 20:10: Felolvasások. 20:25: Alexandrescu tenor és Constantinescu szopráns. 21: Szímónikus hangverseny. 22: Hírek. 22:45: Lemezek. 23: Hírek. 23:15: Vendégelői zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Katonazené. 13:40: Hírek. 14:30: Lemezek. 15:30: Hírek. 17:10: Arányi Mária előadása. 17:45: Hírek. 18:10: Felolvasás. 18:40: Cigányzené. 19:40: Hangfelvétel Sopronban. 20:15: Hírek. 20:25: Szalozzené. — 21:35: Versek. 22:10: Holland ének. 22:40: Hírek. 23: Beszúrt zene. 24: Tánclemezek. 1:05: Hírek.

— Hamupipőke tyukszemei. Az amerikai ortopedorvosok konferenciáján éles támadások hangzottak el Hamupipőke ellen. Kifogásolták, hogy propagandát csinál az egészségtelen, szűk cipő érdekében. Sok nő köszönheti tyukszemeit és egyéb lábántalmait Hamupipőke meséjének.

— Birkanyírás a Hyde Parkban. Birkanyírás volt London kellős közepén. Azt a négy százhatvan birkát nyírták meg, mely szabadon sétált a Hyde Park hatalmas kiterjedésű pázsitjain, a londoniak, különösen a gyermekek mulatóegényre.

Több óvatosságot!

Az utóbbi időben meglehetősen sűrűn szerepelnek a lapok hasábjain a súlyosabb-könnyebb természetű gépkocsibalesetek. Szinte mindennapra kijut egy-egy baleset, amely elég gyakran, egészen komoly jellegű is, mert lábtorésekről, súlyos belső sérülésekről stb. van szó. Ha az újságíró nem volna ember és embertársával mélyen együttérző, akkor ridegen, mindentől elvonatkoztatva, csak magát az eseményt nézné és mint eseményről számolna be értékének megfelelően ezekről a gépkocsiszerencsétlenségekről.

Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy az újságíró gyönyörűségét találhatja abban, ha folytonosan ugynevezett „véres” szenzációkkal kénytelen szolgálni a közönségnak. Mi bizony sokkal szivesebben irnánk szép, léleképítő alkotásokról, új felfedezésekről, a társadalom sebeinek gyógyításáról, a népjólét emelkedéséről, a lelki és erkölcsi színvonal fokozódásáról és általában hasonló vigasztaló jelenségekről, amelyek a világ testi-lelki egészségességét és minél kedvezőbb boldogulását jelenti. Minthogy azonban az élet sokkal többször szolgál fájdalmas jelenségekkel, elszomorító tényekkel, vérontásokkal, gyilkosságokkal és egyéb véres szenzációkkal, kénytelenek vagyunk jórészt ezekkel megtölteni a laphasábokat. Ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy ne lenne néhány szelid észrevételünk a dolgok ilyen alakulásához. Sok mindent kellene és lehetne itt elmondani. Lehetne beszélni az emberi lélek igazi, legbelsőbb célkitűzéseiről, a szépséghez, jószághoz, becsülethez, emberiséghez való ragaszkodás ősi parancsszavairól, amely bizony gyakran elnémul és sok más egyéb szempontról, amelyek tulajdonképpen megfelelőképpen tudnák indokolni ennek a világnak a létezését.

De most maradjunk meg szigorúan a szerencsétlenségek ügyénél. Mert ha a világ nagy, fájdalmas és gyötrő eseményein, az emberiség egyetemes gondjain és bajain nem is olyan könnyű dolog segíteni, hiszen sokszor minden emberi erőnket meghaladó feladat ez, a gépkocsibalesetek kérdése viszont olyan, amelyen több körülménnyel lehetne segíteni. Lehetne és kellene is. Arra volna itt szükség, hogy egyfelől mindenki, aki a gépkocsi kormányánál ül, mindig a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel járjon el. Tudjuk jól, hogy szerencsére ezrével és tízezéreként vannak olyanok, akiket erre a kötelességre nem kell külön figyelmeztetnünk, viszont szép számmal akadnak olyanok is, akiknél csöppet sem szükséges ez a nyomatékos figyelmeztetés, melynek igazi hangsúlyát a megfelelő hatósági intézkedések adhatnák. Lehetne és kellene ugyanis a szigorúságot fokozni azokkal a gépkocsivezetőkkel szemben, akár hivatásokkal, akár nem, akik kifejezetten felelőtlenül, vagy könnyelműsködve vezetik gépjüket és okoznak balesetet. Aztán lehetne a szakmai kiképzést és a gépvezetői vizsgákat alaposabban megrostálva elvégezni, hogy minél kevesebb lehetőség adódjék a balesetek előidézésére.

Persze nem vagyunk mi annyira egyoldalúak, hogy mindig csak a gépvezetőket akarjuk felelőssé tenni a dolgokért. Tisztában vagyunk azzal is, hogy ennek sok esetben a magójárók figyelmetlensége, vagy más egyéb okok az előidézők. Ezeket is ki kell vizsgálni és ennek megfelelően ugyancsak szigorúan eljárni. Mégis óvatosságot, körültekintést, a hajtszártól való mentességet, felelősségérzetet joggal megkövetelhetünk mindazoktól, akik a gépek kormányánál ülnek. Ezt a kötelességüket a törvény is szabályozza, de ezen túlmenően meg van a súlyos és komoly emberi felelősség is, amely parancsolóan írja elő, hogy az ember, ha csak teheti, mindig és mindenben kimélje embertársainak életét.

Tekát több óvatosságot! (t.)

Az olasz flotta a spanyol háborúban

(RÓMA.) A „Le Force Armate” nevű olasz hadsereg lap most tette közzé első ízben azon jelentését, amely az olasz hadihajók részvételének méreteit hozza a nyilvánosság tudomására. Ebből megállapítható, hogy a segítség olyan nagymérvű volt,

hogy nélküle a nemzeti spanyolok soha nem érték volna el jelenlegi sikereiket. A hadihajó beavatkozása 1936-ban kezdődött, amikor nagyobb mennyiségű hadianyag és több hajóegység futott be Itáliából Mallorca szigetére. Olasz hadihajók szállították meg Ibériát is. Ez a hadisiker tette lehetővé az összes ezután következő tengeri akciókat, mert a Mallorca és ibériai flotta-bázisok biztosították az olasz hadianyag- és önkéntes-szállítmányok sértetlenségét és folytonosságát.

A beavatkozás méreteiről tanuskodnak a következő adatok: 1936. decemberétől 1937. áprilisáig az olasz hadi és kereskedelmi tengerészlet 100.000 önkéntest, 4370 pánccelkocsit, 750 ágyut

és 40.000 tonna hadianyagot szállított át az ibériai félszigetre. A szállítást 52 kereskedelmi hajó végezte 30 hadiflotta egység védelme alatt. Ugyan csak 1936-ban indult meg az olasz tengeralattjáró seregély. Ezek a tengeralattjárók az egész háború tartama alatt szolgálatot teljesítettek és összesen 139 hadianyagot szállítottak orosz, francia, angol, amerikai hajót süllyesztettek el, vagy tettek hasznavehetelenné. Olasz tengeralattjáró tette harcoképtelenné a köztársaságiak legnagyobb csatahajóját, a „Cervantest” is. Az olasz hadihajók száma az évek folyamán egyre nőtt és 1938-ban

már 149 egység teljesített harci szolgálatot a spanyol nemzetiek oldalán, ugyszólván teljesen megbénítva a hadianyag utánpótlást a tengeren.

Ezek után — írja a lap — az olasz nemzetet a hála teljes joggal megilleti, mert a harcok sorsa nem is annyira a szárazföldön, mint inkább a tengeren dőlt el.

URANIA MOZGÓ

Csak néhány napig látható még!

Őserdők kéme

Izgalmas kalandfilm a kaukaszka magvainak megszerzéséről, melynek cselekménye a brazíliai őserdőkben játszódik le.

Főszerepekben: RENE DELTOEN — GUSTAV DIESEL — VERA V. LANGEN

Az EMGE nagyfontosságú értekezlete

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Front Magyar Alosztályának parlamenti csoportja a fővárosban megtartott értekezletén dr. Kovács Károly, dr. Filó Ferenc és Orosz Károly képviselők tájékoztatásai alapján — mint ismeretes — teljesen magáévá tette a székelyföldi közbirtokosságok összes kérdéseit. Ennek következtében dr. Szász Pál szenátor, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet elnökének vezetésével felkeresték a földművelésügyi minisztert, akivel részletesen megtárgyalták ezt a nagy horderejű problémát. Az új törvény megalkotásáig a mai helyzet elvitése érdekében a földművelésügyi miniszter részéről ígéret hangzott el, hogy haladéktalanul kiadja a szállítási és eladási bárcákat azokra a famenyiségekre, mely a közbirtokosságok igazgatósága által kiállítandó kimutató szerint az egyes birtokosok jogos tulajdonába jutottak és saját házi szükségleteiket meghaladják.

A bukaresti megállapodás eredményeképpen az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet június 16-ára értekezletre hívta össze székelyföldi felügyelőit. Jelen voltak Mikó László, Orosz Károly, Fodor Pál, Benedek Pál, Rednik Endre és Szász Ferenc. A központ részéről Telegdy László ügyvezető alelnök, gróf Teleki Ádám képviselő, Szeghő Dénes felügyelő és Demeter Béla az Erdélyi Gazda szerkesztője, elegdy László ügyvezető alelnök ismertette az újonnan előállott helyzetet s megadta a további

utasításokat a minisztériumi engedély érvényesítése érdekében. Ecélből az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet körlevelet intézett a közbirtokossági elnökséghez, továbbá kinyomatta a fa összeírására vonatkozó nyomtatványokat. A felügyelői hozzászólásaikban szövegérték, hogy Csik és Háromszék egyes vidékein elvétve kiadnak eladási bárcákat, de ezek után olyan magas árakat kell fizetni, hogy még a fa árát sem éri meg és így a tulajdonosok inkább ott hagyják, mint sem, hogy felesleges kiadásokba verjék magukat. A kérdés körül összegyűjtött sérelmes adatokat a parlamenti csoport tudomására hozták, hogy már a legközelebbi napokban eljárhasználnak az illetékes kormányintézményeknél. Lépések történnek olyan irányban is, hogy az új erdészeti törvény megalkotásánál vegyék figyelembe a tulajdonosok ama joguk és kívánságát, hogy saját fájukat ne kelljen külön megfizetni.

A felügyelői megbeszélés során szövegére került Józseffelva ujjáépítésének kérdése is. Kós Károly az EMGE igazgatóválasztmányának tagja, mint a Népközösség Szociális Szakosztályának vezetője, adta meg az ügyvel kapcsolatos szükséges felvilágosításokat. Orosz Károly EMGE felügyelő, országgyűlési képviselő és Seyfried Ferenc EMGE segédtitkár a napokban Józseffelva utaznak, ahol Kós Károly javaslata alapján a falu gazdasági ujjáépítési munkálatait fogják beindítani.

Sidorovici Teofil Országőr-őparancsnok ünnepi rádióbeszéde Románia első királyáról

(BUCURESTI.) A fővárosi rádióban az országőr-óra ekeretében Teofil Sidorovici, az Országőr-szervezet főparancsnoka ünnepi előadást tartott I. Károly királyról, akinek születése 100. évfordulóját a napokban ünnepelték meg az egész országban. Rádióbeszédében Sidorovici Teofil méltatta néhai I. Károly király tiszteletreméltó személyét, tevékenységét, akinek bölcsesége és vitézsége valószínűleg meg az ország függetlenségét és aki Romániát királysági rangra emelte. Nagyszabású beszédében Sidorovici főparancsnok többek között a következőket mondotta:

— Az az alapköv, amelyben a mai

Románia épülete felépült, I. Károly király részéről helyeztetett szilárd bázisra — és éveken, évtizedeken át ezen az alapkövön élt és erősödött meg az őstől örökölt nemzeti érzés. Az Országőrök az első, akik megtanulták tisztelni és becsülni a mult erényeinek példáját és akik a legteljesebb elismeréssel adóztak annak a fénysugárnak, amely bevilágította a román elhivatás utját, az országőrök tekintetüket a multba vetik, a régi vajdák és királyok követendő példái és cselekedetei felé, akiknek tevékenysége eredményezte, hogy Románia belépett a civilizált államok sorába. Amikor az 1866-ik május havának egyik napsütés-

ses napján a határon túlról az akkor még Romániában alig ismert I. Károly király idegen névre kiállított utlevéllel utazott, még csak sejteni lehetett ennek a nagy ismeretlennek történelmi elhivatottságát. Az utlevélben Carol Hettingen név állott és azt tüntette fel, hogy az illető svájci állampolgár, aki a Thol községből a Sangalleni kantonból való. Nem volt szükséges, hogy bárki is ismerje ezt az idegen utast, mert a nép talán külföldi varázslót látott volna benne és a nép nem nézte volna jó szemmel, hogy külföldi fejedelemi sarj foglalja el a Duna fölött uralkodó kastélyt.

Turnuseverinben a román főnemesek mély tisztelettel fogadták a fiatal herceget, akiről maga a hajóparancsnok sem tudta, hogy tulajdonképpen kicsoda. Innen tette meg a fiatal herceg azt a dicsőséges pályafutást, amelyet Traján császárhoz hasonlóan, mint a nép és ország megalapozója megfogott.

— Attól a perctől kezdve, ahogy a fiatal Hohenzollern Károly herceg Románia földjére lépett, lelkében mély változás állott be és ettől a perctől kezdve haláláig minden ténykedésében valódi románnek bizonyult. Mint állam polgár, később, amikor a szükség úgy parancsolta, mint katona és hadvezér maradéktalanul osztozott a román nép jó és rossz sorsába.

— Turnuseverinben beszállott az udvari fogatba, amelyet nyolc ló húzott és így vonult be az ország fővárosába, mert abban az időben ezen a vonalon még ismeretlen volt a vasút. És amikor megérkezett a fővárosba és átvette az ország vezetését, a lelke mélyébe beleszántotta ma is fennálló és érvényesülő jelmondatát: Nihil sine Deo! — Isten nélkül semmit sem!

— Az 1877-ik év őszén megszölkáltak az ágyúk és veszély fenyegette az ország határait. I. Károly király felhívására a nép a kezében levő ást és kaptát a fegyverrel cserélte fel, az ágyúk mellé sorakozott és egy szívvel, egy lélekkel követte Vitéz Kapitányát. Hosszu idő telt el azóta, hogy a román vitézek összemérték erejüket az ellenséggel. De a völgyekben még visszahangzottak annak a lelkesítő éneknek a fozslányai, amelyeket egykör Stefan Mihály vajda vitéz harcosai énekelték, amikor az ellenség ellen felvonultak. És a Grivitanál, Plevnánál, Opaneznél és a többi helyeken lefolyt véres ütközetekben Károly vajda tanujelét adta vitézségének, hadvezéri képességének és vérről írta be nevét a román dicsőség jövőjének első lapján. Vitézségét kiváló hadvezéri képességét az egész külföld ismételtelen elismerte. Elismerésül azoknak a kiváló érdemeknek és áldozatkésztségeknak, amelyeket Bulgária mezején szerzett, megvalósult az évszázadok reménysége. A vitéz uralkodó alatt szabaddá lett az ország, koronát tettek a fejére, Romániát pedig királysági ranggal elismerték.

— Másik értékes és nagyszabású tevékenysége volt a vasúthalozat megépítése, amely összekötötte az egymástól távolfekvő román helységeket. Az után középületeket emelt, megépíttette Cserna-Vodánál a hatalmas dunai hidat, amely összekötötte Dobrogeával az új régi királyság területét. Ily módon I. Károly király az „Isten nélkül semmit” jelszót kiegészítette a következő jelmondatával: Totul pentru Tara, nimic pentru mine. — Mindent az országért, semmit az én részemre.

— Uralkodásának dicsőséges aranyvonalát az 1913. évben konszolidált országot és olyan eredményezett, amelynek már külföldön nagy tekintélye volt. Az ország érdekében elvégzett hatalmas munkája után csendesesen pihen az argesi kriptában, utódja pedig, I. Ferdinand király megvalósította a régi álmodat, az összes románok egyesítését, míg jelenlegi uralkodónk, II. Károly király Öfelsége minden tekintetben konszolidálta az országot, biztosította annak természetesen határait, amelyet az őstől példajaként, utolsó csepp vérünkig meg is fogunk védeni. II. Károly király Öfelsége a románság jövőjének szilárd oszlopait rakta le és az Országőrök milliói borulnak majd térdre, kegyelettel emlékezve meg dicsőséges emléke előtt. Egészséget!

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelleg és címnélküli hirdetések kezeléséért díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jellegű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYDOLALÁS, hullámos, minden kellemetlen érzéstől mentesítve, 8 havi garancia, 150 lejtől. Nizza hölgyfodrászat, Cal. Reg. Ferdinand 30. (6748)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszolgáló. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2273)

ÜZLET megszűnése miatt szövet, selyem zefír, vászon, tobralko, mindenféle textilmaradékok kiadására. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (VT2363)

INGYEN

szedjük fel (első esetben) nálunk vett hársnyát villanyzsempészgéppel. „Star” C. M. Foch 1 és Memorandului 8. (T2332)

RAKTÁRON MÁV cséplők 1070 930., 820 méretben Hanomag Fordson Hárdtpár traktor herefejtők részleteire és csereüzletet is csinálók. Rosenbaum Pál, Reghin. (VT2333)

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó Szalontán egy óránúra Váradtól 7 szobás, hallos magánház, vízvezetékkel, szép parkkal, gazdasági udvarral, garageval. Bővebbet 2—4 Hotel Central portásánál. (V8985)

NE adja el arany- ezüst tárgyait, csakis Szilágyi ékszerésznek, Str. Reg. Maria 7, mivel a beváltás a bukaresti legmagasabb napi árfolyam szerint folyósították. (T2276)

Szép nyári szandálok és női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a „**POPULAR**”-ban vásárolhat. Calca Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

UJ Columbia patefon eladó 24 lemez. Str. Calugherilor 6-a, szuterin. (8816)

1000 DRB. nyári férfi és gyermek ingeket nagyon olcsó árban detailban árusítunk Weitzner, Str. Matei. (9140)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, dus választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 6. (8719)

EGY jókarban lévő biliárdasztal felszereléssel jutányos árban eladó. Megtekinthető, Str. Väii 7. (Munkás Otthon.) (8642)

FÜRDŐRUHÁKAT és nadrágokat minden elfogadható árban árusítunk. Weitzner, Str. Matei. (9141)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat magában árban vesznek. Házhöz is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (9146)

VILLA, parcellák eladók. Str. Regalá mellékútcája, Str. Grădinarilor 3. (9160)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Vesznek használt butorokat. (9308)

JÉGSZÉKRÉNYEKET gyári árban készítenél, Grünwald, Cluj, Cal. Decebal 23. Telefon: 1741. (8862)

ELADÓ áthelyezés miatt egy komplett cséplőgépgarnitúra. Str. Banatului 123. (9171)

VALÓDI bernáthegeyi bak kőlyköt keresek megvételre. Cim: Buzás Zoltán Cluj telefon 26-68. (9113)

BOXER fajtiszta kutyakölkök 6 hetesek eladók. Str. Cantemir 6. (9132)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósnál, Str. Memorandului 4. Kapualatt. (9082)

ELADÓ egy vadonatúj „Retina” fényképezőgép. Értekezni Cal. Regele Ferdinand 3., cukrárszádban. (9177)

ELADÓ modern diófa szoba berendezés. Str. Radulescu 14. telefon: 3666. (9222)

ELADÓ 15 köbméter apró kerti kavics. Str. Gen. Poetas 21. Tel.: 3666. (9223)

ELADÓ nagy gyümölcsös, esetleg felosztva is. Str. Vultur 28. (2351)

ELADÓ jó állapotban lévő gyermekkoscsi. Restaurant Park, Str. Barițiu 28. (9249)

FOGORVOSI műszerek és berendezés eladó. Str. Rudeanu 10. (9282)

HÁZASTELEK eladó. Cal. Lungă 118. (9279)

EGY bricska kocsí és egy hushordó kocsí eladó. Str. Petrovici 6. (9225)

EGY mély gyermekkoscsi kitűnő állapotban eladó. Str. Oășanu 19. (9296)

SEZLON és asztal eladók. C. M. Foch 109. (9292)

FARAGOTT háló és egyéb butorok olcsón eladók. Str. Reg. Maria 8. jobbára 7. ajtó. (9290)

HÁZAT vennék 160 ezer lej értékben. Reszling, Str. Moldovei 8. (9289)

MODERN nikkelt előszoba fogas eladó. Str. I. Maniu 7. (9288)

HÁZHELY 300 nm. bekerítve Str. Cărămidarilor 79. alatt 35.000 lejért sűrűsen eladó. Érdeklődni: Str. Memorandului 4., Solyomnál. (9181)

720-as cséplő garnitúra eladó. Közvetítő díjazok. Érdeklődni: Józsa Gábor. Floresti, jud Cluj. (V9286)

DERMATA mellett, Preotul Opris 7. juhus 1-re szoba, speisz kiadó. Értekezni háztulajdonosnál, Str. Balcescu 17. (9298)

SÜRGÖSEN eladó 2 szoba, konyhás ház. Str. Horea 1. (9300)

SÜRGÖSEN eladó egy szoba, konyhából, fűskamrából, díszmórból és gyümölcsöskertből álló nyaraló részletfeladásra. Str. Spiru Haret 5. (Iris-telep). (9302)

EGY mély, barna gyermekkoscsi jó karban eladó. Str. Cicio Pop 100. Moldován. (T2359)

MÉLY gyermekkoscsi kitűnő állapotban eladó. Str. Cicio Pop 65. (T2361)

EGY favágógépet keresek megvételre. Horváth, Cal. Victoriei 137. (9306)

GOLYÓSPRÉS és egy nagy Philips anódptól eladó. Str. Aventuroasa 41. (9310)

SELYMEK különleges mintákban, fehér kabát szövetek és férfi gyapjú szövetek érkeztek. Sámuel, Str. Măloasă 19. (9311)

SPORT gyermekkoscsi féderes, fehér eladó. Croitoria Cosma, Str. Saguna 15. (9312)

KÉTSZOBÁS, összkomfortos magánház központi villanegyedben, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Cim a kiadóban. (9313)

CSAK egy héten belül eladó 2 szoba, konyha, téglaház nagy istálló, nagy dísznő, tyukudvarral, gyümölcsös, Str. Lungă 110. Ért.: Str. Uzinele Electric 13. (9317)

RÉGI butorát ne adja el, mert teljesen újjalakítottam vagy becserélem, valamint új munkát készítek. P. Unirii 10. asztalos. (9321)

ZALOGCÉDULÁKAT magas árban vesz az Intim régiségüzlet, Str. I. Maniu 6. (9325)

ELADÓ elutazás miatt egy új főzőkemenca, egy ágy, vegyes üvegek, mosócséber. Cim: Str. Cicio Pop 3. (9303)

ÁLLÁST KERES

PAPLANT varrok háznál és otthon. Ma rosánál, Str. Muncitorilor 60. (9287)

JÓMUNKÁS konfekciós szabósegéd azonnal alkalmazást keres. Cim: Str. Căii Ferate 2. portásánál. (9305)

SZAKÁCS, ki a cukrászáthoz is ért, állást keres. Cim a kiadóban. (9318)

KÖZÉPKORU nő házvezetőnői, német nyelvtudással gyermek mellé, esetleg beteg mellé állást keres. C. M. Foch 21. Özv. Mócsiné. (9320)

MASAMÓD elsőrangú állást vállal finom szalonban. Címeket kér „Elsőrangú” jellegre kiadóba. (9322)

ÁLLÁST KAPHAT

BEJÁRÓNŐ egész napra, kifutófiú és egy kiszolgálóéány azonnal felvételre. Str. Saguna 4. Restaurant. (T2355)

PERFEKT minden szakszónál kisebb családhoz jó bizonyítványokkal kerestetik. Cim: Str. Cipariu 1-a. I. emelet jobb. (9294)

IRODAI gyakornokleányt keresünk. Ma gyar, német nyelvtudást, irógépelésbeni jártasságot kívánunk. Ajánlatokat „Gyakornok” jellegre a kiadóba. (T2347)

GYAKORLOTT román-magyar gépirónő kerestetik. Cim a kiadóban. (9109)

GYERMEKTELEN házaspár keres bejárónőt Donat-uti villába családja részére lakással, fizetés megegyezés szerint. Ért.: Reg. Maria 33. portásnál. (9237)

KIFUTÓFIUT felvesz a Butorszövetkezet, Str. I. Maniu 5. (T2354)

ÜGYES varróleány felvétetik azonnalra. Cim a kiadóban. (9307)

KERESÉK 2 tagu zsidó családhoz jól főző, minden házimunkát elvégző egyedül álló nőt, aki egészséges, tiszta és megbízható, éves bizonyítvánnyal, augusztus elsejére. Lehet vidéki is. Érdeklődni csak 3—4-ig. Str. Reg. Maria 22. I. em. ajtó 6. (V9284)

KENYÉRÜZLETBE kiszolgáló leányt keresnek. Str. Barițiu 28. (9292)

HÖLGYFODRÁSZ segédet, vagy segédnőt, jó munkaeirót felveszek. Ugyanott tanulókat és gyakornokokat is alkalmazok. Cim a kiadóban. (9301)

MANIKÜRÖS kisasszonyt keresek, vasöndöláló előnyben. Fizetés megegyezés szerint. Frizeria Vancu Turda. (T2349)

ETNIKAI román származásu gyakornok nőt alkalmazunk irodába. Heinrich szappangyár. (T2362)

TAKARITÁST lakást kaphat (Egy személyn). D'Or illatszertárban. (9315)

ÜGYES leányt keresek kisebb takarítás hoz, 6 éves gyermek mellé. Str. Gruia 2. (9316)

FÉRFISZABÓ segédet felveszek azonnalra perfect confectiono munkára, fordításokra és javítás-takarításához. Régiségüzlet Str. Reg. Maria 6. (9324)

KÜLÖNFÉLÉK

SORSA, jövője mindenkit érdekel. Küldjön be néhány sor írást és csodát fog látni. „Corvino” Cluj, Str. Mico 44. (T2340)

Ha jól és kellemesen akar szórakozni, üdülni, keresse fel a **SZAMOSFALVI FÜRDŐ VENDEGLŐJÉT.** Izletes hideg, meleg konyha, frissen csapolt Ursus sör, marosmenti zamatos fajborok. Cukrárszütemény fagyalt. Szolid árak, előzékeny kiszolgálás, jó zene áll a közönség rendelkezésére. Autóbusz oda-vissza csak 16 lej. (2297)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fajukat Lázár fatermelő cégnél, Str. Gh. Barițiu 28-a. (8935)

CIMÉT kérem azoknak, akiknek faszállításra alkalmas vasuti mandátja lesz, mert megveném. Címeket a kiadóba „Vasuti fa” jellegre kérek. (9096)

ELVÉSZETT egy akatátáska szerdán este a Reg. Maria ülépadon. Kérem a megtalálót visszaadni a nyugtákat és az irkát 1000 lej jutalomért. Cal. Reg. Carol II. 58. Andrei. (9163)

EGY jómárkájú zongora bérbeadó. Str. Vlaicu 6. földszint 1. (9291)

KIADÓ LAKÁS

EGY jömeneteli sarok üzlethelyiség teljes berendezéssel azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (9285)

KIADÓ szoba, konyha, speisz. Str. G. Tamas 6. (9051)

KIADÓ 2 szoba, konyha, speisz. Str. Subdeal 24. Sörgyár mellett. (T2341)

KIADÓ 1 szoba, konyha július 1-ére. C. Marechal Foch 128. Érdeklődni 158. alatt. (9047)

HÁROM szobás, komfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Cal. Moșilor 54. (T2278)

KÉT szoba, konyha, kert, manzárdos lakás Pasteur ut 16. szám alatt azonnal kiadó. Ért.: ugyanott. (9166)

EGY szoba, konyhás lakás kiadó. Calea Moșilor 54. (T 2336)

SZOBA, konyha, speisz július 1-ére kiadó. Str. Petru Rareș 17. (9169)

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Calea Traian 13., portásnál. (9184)

KÜLÖN telek, kiadó 2 szoba, konyha, téglá, 7 marhára való istálló, 10 dísznőre való új állapotban. Cal. Lungă 110. Ért.: Uzinele Electric 13. alatt. (9319)

KIADÓ garzonlakás: szoba, előszoba, fürdőszoba, Cal. Reg. Carol 5. (9252)

KIADÓ napos fekvésű 2 szoba, konyha, előszoba 1400 lej. Str. N. Cristea 1. (9224)

KIADÓ szoba, konyha, elő, fürdőszoba, balkon. Str. Grigorescu 21. Érd.: 11—12. (9245)

ÜZLETHELYISÉG; 1 szoba és konyha kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 49. (9263)

KIADÓ 2 szoba, konyha, speisz július hó 1-ére. Str. Moldovei 15. Állomáshoz közel. (9110)

KIADÓ napos, önálló egyszoba, konyhás (esetleg kétszobás) lakás előszobával, stb. Str. Matei 5. portásnál. (9299)

KÜLÖNBÉJARATU, napos, csinosan butorozott szoba kiadó. Str. Wilson 1. (9295)

KIADÓ azonnalra kicsi napos különbejáratu butorozott szoba egy ur részére 600 lejért. P. Mi Viteazul 20. (9304)

NAGY parkettes szoba, gyönyörű nagy kertben, kívánságra esetleg csak a nyári hónapokra kiadó. Str. Calvin 7. (9326)

KIADÓ két szoba, konyha, fürdőszoba, komfortos kerti lakás augusztus 1-re. Cal. Decebal 11. ajtó 5. (9327)

LAKÁST KERES

KERESÉK augusztus 1-re 2 szobás, összkomfortos lakást, lehetőleg belvárosban, napos oldalon. Ajánlatok: telefon: 12-39. 9—1 óráig. (9314)

URI családnál lakást keres urileány központban. Cim: Neumann Str. Reg. Maria (9292)

Mozi

CAPITOL MOZGO: Premierslágér. A kacer leányok. Fősz.: Ginger Rogers és James Stewart. A film előtt a legjobb Paramount világhírűdó a legújabb világeseményekkel.

URANIA MOZGO: A őserdők kéme. Szenzációs kalandorfilm. Fősz.: René Deltgen, Gustav Diesel, Vera von Langen.

EDISON MOZGO: Hétfőtől nincs előadás.

ROYAL MOZGO: 2 szenzációs film 1 helyért. **Finom uriház.** Az év legszemesebb vígjátéka. Főszerepben: Constance Bennett és Brian Aherne. II. A közönség általános óhajára visszahoztuk **Frou-Frou.** Főszerepben: Luise Rainer. Előadások: Finom uriház 3.10, 6.20, 9.30. Frou-Frou 5, 8, 11.

SELECT MOZGO: A Broadway angyala. Shirley Temple gyermeksztar egyetlen idei filmje.

THALIA MOZGO: Az utolsó gangszer. Amerika legfélelmetesebb gangszervezérenek, Dillinger és bandája megsemmisítésének hiteles története. Fősz.: Edward G. Robinson. Csak erős idegzetűeknek. 16 éven aluliaknak tiltva.

RIO MOZGO: I. Az öngyilkosok klubja. Fősz.: Rossalind Russel és Robert Montgomery. II. A kalózkisasszony. Dráma. Fősz.: Gaál Franciska és Frederich March. III. Uj Metro hirdó.

Titta Ruffo hattyudala

(RÓMA.) Mintegy fél évvel ezelőtt az egész európai sajtót járta a hír: Titta Ruffo, a pisai kovácslegényből lett világhírű baritonista végleg búcsút mond a művészi pályának, örökre otthagya a színpadot és hozzákezd emlékiratai megírásához. Ezt a hírt érthető sajnálkozással fogadta a zeneművészi közönség, hiszen Titta Ruffo egyike volt a legcsodálatosabb hangú énekeseknek, akinek páratlan fényű és hatalmas erejű orgánuma pompás színjátéok készsége párosult.

Most azonban a nagy baritonista meg másította elhatározását. A Monte Pincion levő római márványpalotájába, melyet egyideig Alfonz spanyol exkirály bérelt tőle, összehívta legjobb barátait, hogy a kastély hangversenytermében eléneklje nekik repertoírójának legszebb és leghíresebb számaint.

A fényes közönség egytől-egyig világhíres nagyságokból állott. Ott volt Gigli, De Luca, Stracciari, Sabata, a milánói Scala zeneigazgatója és az olasz társadalmi és művészvilág sok sok más kiválósága.

A nagyszerű koncert után Titta Ruffo barátai unszolására elmondta, miért rendezte meg ilyen szokatlan körülmények között utolsó hangversenyét — Örök szerelme vagyok a színpadnak. Nem tudok megválni tőle. Hiába, ez az én igazi életem. Tudom, hogy hangom nem a régi már és nem akartam, hogy a közönség csalódjék bennem. Ugy szeretnék megmaradni emlékezettükben, ahogyan fénykoromban hallottak. De ti barátaim vagyatok. Tudjátok ki vagyok, mit érek...

Azután a nagy baritonista küzdelmes elindulásról beszélt, a pisai kovácsmühelyéről, ahol napi fél liráért görnyedt hajnaltól napestig, Rómáról, ahol első tanára, Perchini ezekkel a szavakkal hajította ki: „Barátom, magának silány és értéketlen a hangja. Sohasem lesz magából énekes.” Beszélt első nagy sikeréről a római Operaházban, majd a többiekéről, Szentpétervárott, Bécsben, Londonban, Párisban, Berlinben, Newyorkban, az esti 6000 dolláros gázsírról, melyet Délamerikában az ő kedvéért megdupláztak.

De a legboldogabb mosoly mégis akkor suhint át markáns művészcarcán, mikor a bucsuest végén barátai Gigli-vel az élükön megisméltették vele legkedvesebb számát: Figaro belépőjét a Sevillai borbélyból...

— KIHALLGATÁSOK GHELMEGEANU KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTERNÉL. Bukarestből jelentik: Mihail Ghelmegeanu közmunka- és közlekedésügyi miniszter tegnap kihallgatáson fogadta Dinu Simiant, Ott tartomány királyi helytartóját, továbbá Waldeckert és Ludwig Hauptot, a Harmadik Birodalom közlekedésügyi minisztériumának két szakértőjét.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Junius 20. Kedd. Róm. kat.: Szilvér. Prot.: Rafael. Ort.: Metodie. Izr.: 3 Thamusz.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK: Egész évre 550, fél évre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉTI

VIDÉKEN

A vidéki színház szünetében az egyik néző megkérdezi a szomszédját:

— Ön mit szól a primadonnához?
— Olyan, mint egy görög istennő — feleli a kérdező.
— Gondolja?
— Igen. Olyan öreg

MAI VISZONYOK

A házaspár megáll a muzeumban egy „Tájrészlet” című kép előtt.

— Nézd — mondja az asszony — már egész tájakat lehet részletre kapni.

— Ügyeletes gyógyszertárak. Folyó hó 17-én, szombaton reggeltől június hó 24-én szombaton reggelig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér, Hygea, Mihai Viteazul-tér, Victoria, Regele Ferdinand-ut, Sotropa, Stefan cel Mare-tér.

— JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT. Kozák börtületben kaphat. Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásjelző intézet jelentése: Fokozatos felmelegedés, egyes helyeken eső.

— MÉG MA fényképeztesse le kedves gyermekét, mert holnap talán már megváltoznak arcvonásai. A gyermek arca a korrall változik.

 SOLOFILM
CLUJ, STR. REG. MARIA 6, TEL. 33-66

— HALÁSZI munkaruhái, orvosköpenyei a legjobbak. 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj. Cal. Reg. Ferdinand 109.

MINDENKI CSAK **MELINDA** GYÜMÖLCSZÖRPÖT ISZIK

— A rom. kath. Népszövetség központja a csikszeredai nagygyűlés alkalmával társaságkocsit indít. Utasai utközben felkeresik a Székelyföld nevezetesebb fürdőit, üdülőit is, mint Szováta, Székelyudvarhely, Hargita-fürdő, Tusnád, Szent Anna tó, Gyilkos tó, stb. Indulás június 27-én, visszaérkezés június 6-án este. Jelentkezni lehet folyó hó 22-ig a Népszövetség irodájában, Str. Kogălniceanu 7., naponta 11 és 1 óra között, amikor részletes felvilágosítás is kapható.

— Látták-e már Erdély szépségeit? Valamennyit látni fogja, ha eljön a nyugdíjgyesület által rendezett olcsó társasági kirándulásra. Indulás Kolozsvárról július 23-án reggel 5 órakor a Baron L. Pop-ucca 3. szám alól. Visszaérés augusztus 6-án este. A kirándulásra két csoportot szervezünk, egy üdülő és egy turistacsoportot. Jelentkezni lehet hétköznaponként a nyugdíjgyesület helyiségében délelőtt 10—12, délután 6—fél 7. Ifj. Hollós Sándornál, Cal. Marechal Foch 34. szám, vagy pedig levélben Oásanu-ucca 95. szám. Bővebb felvilágosítással szolgál a turavezető: Kántor János.

— Enyhítik a nemzetközi cukorhiányt. Londonból jelentik: A nemzetközi cukortanács kedden a nyilvánosság kizárásával Londonban ülést tartott. A tárgysorozat főpontja a végrehajtóbizottság az a javaslata volt, hogy 153.000 tonnával emeljük fel az angol birodalmi termelők kivitelű hányadát a cukorhiány enyhítésére.

— Az „Erdély” új száma. Az „Erdély” című honismeret folyóirat dr. Balogh Ernő, Bogdán István és Dávid Iván szerkesztésében átszervezett alakban és élénk tartalommal jelent meg. Az EKE hivatalos értesítőjének új számában Nyírő József, dr. Balogh Ernő, Dsida Jenő, Bacsoni Géza, Dávid Iván, Bogdán István, Bánya János, Csörgő Tibor, dr. Batiz Béla, Borbáth Sándor és mások értékes közleményeit találjuk. A folyóirat címlapját Ványolós István tervezte.

— 10.000 Pengő értékű díjakkal jutalmazott keresztrefutvány-versenyt rendezett a Színházi Magazin. Junius 20-ig ezen még bárki részt vehet. Minden helyes megfejtő nyer díjat. A Színházi Magazin új számának szindarab melléklete a Nemzeti Színház szezonvégi nagy sikere, a Feltámadás. A sportrovatban a sokáig emlékeztetés Magyar—olasz futballmérkőzéséről számol be. Gazdag divatrovat, mozivatrovat, konyharovat, gyermeklak, kotta és kézimunkamelléklet díszítik az új számot.

— Női háztartási tanfolyamok. Az EMGE évenként több 6 hetes női háztartási tanfolyamot rendez mindazon községekben, amelyek az EMGE-t felkértek arra, hogy a falusi asszonyok és leányok részére háztartási tanfolyamot rendezzen. A tanfolyam a háztartástani tárgyain kívül állattenyésztésről, növénytermelésről, kertészetéről, baromfi- és sertésenyésztéséről, gyermeknevelés és egészségügyi kérdésekről ad bő tájékoztatást. A tanfolyam hallgatói részvételi díj fejében személyenként 500 lejt fizetnek. Részletes felvilágosítást készséggel és díjtalanul nyújt az EMGE, Cluj, Regalá-ucca 16. szám.

RIO mozgó

Hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9. Két világsláger. Csak pár napig. Ne mulassza senki megnézni.

Az öngyilkosok klubja

Romantikus kalandor történet. Fősz.: Robert Montgomery és Rosalind Russell.

II. A kalózkisasszony

A legnagyobb sikert elért Gaál Franciska film, partnere: Frederick Marsch.

— Honnan származik a „lóerő”? A mai gépkorszakban alig találunk közel-keletűbb és ismertebb fogalmat a lóerőnél. Mindenki tudja, hogy egy lóerős az a gép, mely 75 kilogramnyi súlyt egy másodperc alatt egy méternyire emel, vagyis tudományos kifejezéssel: egy lóerő és egy másodperc alatt kifejtett 75 kilogramm méternyű munkával egyenlő. Kevesen tudják azonban, hogy honnan származik ez a meghatározás. Watt Jamesnek, a gőzgép feltalálójának a birminghami városi könyvtárban őrzött jegyzőkönyve felvilágosítással szolgál az elnevezés történetéről. Watt idejében a bányászivattyukat lóakkal hajtották és a gőzgép eredetileg arra a célra készült, hogy az állati erőt a hatalmasabb, kitartóbb és megbízhatóbb gépi erővel pótolja. Watt tehát gőzgépeit teljesítményét akként állapította meg, hogy hány lovat kell pótolniak. Kiszámította, hogy egy ló a szivattyugépen, átlagosan 50 kilogramm méternyű megfelelő munkát termel másodpercenként. Minthogy azonban — lelkiismeretes kereskedő lévén — arra törekedett, hogy vevőit mindenképpen kielégítse, „egylóerős” gépeit úgy alkotta meg, hogy szükség esetén jelentékenyen túlterhelhető legyenek. Az ötven kilogrammért tehát megtoldotta még annyival, hogy végül is az egylóerős gép több mint 75 (pontosabban: 76.04) kilogrammot emelhetett egy méternyire minden másodpercben. A bányatulajdonosok valóban kelemes meglepődéssel tapasztalták, hogy amit azelőtt egy ló csak nagy erőlködéssel és rövid ideig tudott elvégezni, azt az „egylóerős” gőz gép játszva „viszi”, sőt túlterhelte sem érik el, mint az állat, hanem végig jár addig, amíg csak szénrel etetik a kazánját. Ez azután rendkívül elősegítette a találmány elterjedését. A mai lóerő értékeül azonban inkább a lekerített 75 kilogrammért használják. Semmiképpen sem helyes eszerint némelyeknek az a véleménye, hogy „egy lóerő az átlagos ló izomerejének teljesítménye.” A meghatározás nemcsak pongyola, hanem hibás is.

— Bombázzák a sztratoszférákat. A moszkvai lapok feltűnő cikkeiben jelentik be, hogy az orosz bombavető harci repülőgépek legközelebbi gyakorlatukat a sztratoszférákban tartják. Az orosz légi flottának nagy egységei vesznek részt ezen a merész gyakorlaton, amely abból a felfelvésből indul ki, hogy az ellenség nagy erővel megtámadja Oroszország legfontosabb stratégiai pontjait északtól a Fekete tengerig és a támadás után megállás nélkül szédítő sebességgel a sztratoszférákba menekül. A lapjelentések szerint az orosz bombavető gépek sokkal magasabban tudnak repülni, mint a világ bármely harci gépei. Kolkinaki ezredes, az orosz hadsereg egyik legkiválóbb pilótája kijelentette, hogy a saját szerkesztésű repülőgépen, amellyel legutóbb az óceánt átszelte, el tud jutni Európa és Ázsia bármely városa fölé, bombatámadást hajt végre és leszállás nélkül visszatér orosz területre.

— NEM KELL KÜLÖN ILLETÉKET FIZETNI A MAGYAR NYELVEN FELADOTT TÁVIRATOKÉRT. A magyar Népközütség vezetősége eljárt a kisebbségi minisztériumban a távirati díjazás megváltoztatása ügyében. Az új távirati díjszabás külön tölbleilletéket irt elő a nem román nyelvű beföldi táviratokra. Ennek a közbenjárásnak eredményeképpen a kisebbségi minisztérium értesítette a magyar népközütség bukaresti titkárságát, hogy a posta vezérigazgatósága intézkedett a tarifa sérelmezett pontjának megváltoztatása iránt. Jövőben a magyar nyelvű táviratokért nem kell külön illetéket fizetni.

— A szovjetország népszámlálás érdekes részletei. Moszkvában most tették közzé az ez év januárjában tartott általános népszámlálás eredményeit. A népszámlálás szerint a Szovjetunió összlakossága 171.467.186 lélek, szemben az 1926-os népszámlálásban kimutatott 147.627.815 lélekkel. Ez tehát közel 24 milliónyi szaporulatnak felel meg, tizenkét év alatt. A városi lakosság 26.3 millióról 55.9 millióra szaporodott, tehát több mint a kétszerese lett, amivel szemben a falusi lakosság száma 120.7 millióról 114.5 millióra csökkent. A népesedési mozgalmat adatait vizsgálva, a Szovjetunió tizenegy köztársaságában jelentős különbségek mutatkoznak a lakosság szaporodása és fogyása terén. Amíg a Szovjetunió összlakossága 15.9 százalékkal szaporodott, addig ez a növekedés például Ukrajnában csak 0.6 százalékot tett ki. Kasaksztánban meg éppen csak 1.2 százalékot. Ezzel szemben Örményország és Kirgizia lakossága kerekén 45 százalékkal szaporodott. Említésreméltó, hogy a falusi lakosság csökkenése az egész Unió területén Ukrajnában a legnagyobb fokú. A tisztviselők és munkások ma már az Unió összlakosságának 34.7 százaléka teszik ki, szemben az 1926 évi 17.3 százalékkal. Ezzel szemben a parasztság arányszáma erősen visszacsúszott. Annak az általános irányzatnak megfelelően, amely az ipartelegeket kelet és észak felé akarja áttelepíteni, az északi városok közül Nurmanszk lakossága 8 ezerről 117 ezerre, Arhangelszk lakossága 76 ezerről 281 ezerre növekedett meg. Az Uralban Szverdlovszk városa (az egykor Jekateringburg) 140 ezernyi 1926 évi lakosával szemben ma 425 ezret számlál, Cseljabinszk lakossága 59 ezerről 273 ezerre emelkedett. Baskiria fővárosának lakossága az azelőtti 98 ezerrel szemben 245 ezres lélekszámmal van feltüntetve.

— ELFOGták AZ ANINOASAI CSENDÖRGYILKOSOK EGYIKÉT. Je lentették, hogy Aninoasan két csendőrt valószínűleg betöréssel meglepett katonaszökevények agyonlöttek. Az egyik tettet, Gyulai Lajost, a hatóságok most letartóztatták, a másik tettesnek Grün Sámuelnek pedig nyomában vannak.

— Panaszos „levélke”, melynek felolvasása teljes öt óráig tart. Ottawából jelentik: Quebec tartomány törvényhozási testületében T. D. Bouchard, a szabadelvű ellenzék vezére felolvasta Lorenzo St. Ouge rochebeafori kiscigáda „nehány szerény panasza” a kormány agrárpolitikája tárgyában. A panaszos „levélke” sűrűn teleirt 11 és fél méter hosszú papírtekercset borit el; megírása két napig, felolvasása teljes öt óráig tartott.

— NÉPITÉLET UDVARHELYMEGYÉBEN. Az udvarhelymegyei Kissolyos községben Bágyi Imre kosárkötő a falubeliek ittas állapotban lopáson érték tetten és felháborodásukban káppakkal és kaszákkal agyonverték. E miatt a csendőrség több falusit, a népitélet kezdeményezőit letartóztatta.

— Jégverés Szatmár környékén. A napokban Szatmár környékén hatalmas jégvihar vonult át, amely a szőlő és a gyümölcsfák nagyrészt elpusztította és mindenféle igen nagy károkat okozott.

— Kittinően sikerült a Ref. Nőszövetség tarkanapja. A Ref. Nőszövetség jótékony célú tarkanapja az alsóvárosi napközi otthon kerthelyiségében tegnap minden tekintetben nagyszerűen sikerült. A nagysikerű szép ünnepségről holnapi számunkban részletesen is be fogunk számolni.

— ELTÜNT KISFIU. Rus János Marechal Foch-ucca 135. sz. alatt lakó cipész bejelentette a rendőrségnek, hogy hasonló nevű 16 éves fia nyomtalanul eltűnt. A fiatal szabóinas szerdán reggel azzal ment el hazulról, hogy a munkába megy. Eltűnésekor a magasnövésű, fekete haja, barnaarcu fiu fekete kabátot, szürke nadrágot és fekete felcipőt viselt. Aki bármit tud róla közülje aggodó szüleivel, vagy a rendőrséggel.

Emlékiratban kérték a borbélyipar sérelmeinek orvoslását a helytartótól

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári borbélymesterek nemrégiben emlékiratot terjesztettek Tataru Coriolan dr. királyi helytartóhoz, amelyben kérték, hogy a borbélyműhelyekre megállapított nyári záróra-rendeletet változtassa meg. Szerintük a borbélyipart súlyos károsodás éri azért, hogy délben 1 órától 4 óráig kötelezik zárásra. Az emlékirattal kapcsolatban most a kolozsvári munkások járultak a királyi helytartó elé és kérték, hogy a borbélyüzletek nyári záróráját ne változtassa meg, mert a nyári időszakban a borbélymunkásoknak is épp ugy szükségesük van a nyár örömeinek élvezésére, mint a más foglalkozásúaknak. Megállapítják végül, hogy a borbélymunkások egyébként is többet dolgoznak, mint a más szakmabeliek.

Junius 30-án lejár az autók kincstári engedélyének kiadása és felülvizsgálása

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kivetési pénzügyigazgatóság 9595. szám alatt hirdetményt bocsájtott ki, amelynek értelmében az autómobilok engedélyének kiadása és felülvizsgálása minden munkanapon reggel 8 órától délelőtt 10 óráig történik a kolozsvári pénzügyigazgatóság második épületében a II. emeleten lévő 9. számú szobában. A kincstári engedélyek kiadása és felülvizsgálása június 30-ig bezárólag tart. A pénzügyigazgatóság felhívja az autótulajdonosok figyelmét, hogy kincstári engedélyek kiadására és felülvizsgálására vonatkozó kötelességeiknek eddig az időpontig feltétlenül tegyenek eleget, hogy ily módon elkerülhessék a törvényben előírt büntetéseket alkalmazását. A vonatkozó hirdetményt J. Suaresanu kivetési pénzügyigazgató és A. Pop osztályfőnök irták alá.

Meghalt Kürthy József, a neves magyar színész

(BUDAPEST.) Kürthy József, a Nemzeti Színház örökös tagja 56 éves korában tegnap a Bakkay-klinikán meghalt. Kürthy hosszabb idő óta cukorbetegségben szenvedett. Márciusban jobb lábának egyik ujjá kisebesedett és a seb begyógyítására a belső kezelés nem használt. Ezóta állandó kezelés alatt állott. Május 30-án lépett fel utóljára, és azután, minthogy állapota egyre súlyosbodott, beszállították a Bakkay-klinikára. Itt megállapították, hogy esetleg jobb lábának műtéttel való eltávolítása révén megmenthetik az életnek. Bakkay professzor előbb a jobb láb fejtét távolította el, majd a lábat egészen térden felülre. Szombaton délután azonban váratlanul tüdőgyulladás lépett fel, amely vasárnapra végzett vele. A Nemzeti Színház saját halottjának tekinti Kürthy Józsefet, aki a legkiválóbb magyar drámai színészek közé tartozott és a rádióban is gyakran szerepelt. Kürthy József halála mindenütt mély részvétet váltott ki.

— VACSORA A KIRÁLYI PALOTÁBAN. Bucurestiből jelenti a Rador: Tegnap este a királyi palotában vacsora volt, amikor is Öfelsége II. Károly király vendégül látta Calinescu miniszterelnököt, valamint a Nemzetközi Lovasszövetség tagállamainak Bukarestbe érkezett tisztí kiküldöttjeit.

— Súlyos gépkocsiszerencsétlenség a Regátban. Nehoesti községben egy társaság gépkocsit, amely kirándulókat szállító szerencsétlenség ért. Az autóbussz árokba fordult. Utasai közül egy meghalt, 6 utas és a soffőr súlyosabban, a többiek könnyebben megsebesültek.

— Találtak egy kiskutyát. Egy kis fehér és fekete szőrű lux-kutyát találtak, amelyet igazolt tulajdonosa az V. rendőrkerületnél átveheti.

A fogyasztási helyiségek tulajdonosainak figyelmébe

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kivetési pénzügyigazgatóság 9596. szám alatt hirdetményt bocsájtott ki, amelyben közli az érdekeltekkel, hogy a fogyasztási helyiségek tulajdonosai, amennyiben zenét tartanak, vagy más látványosságot mutatnak be vendégeiknek, ha üzemhelyiségekben biliárdot, táblát, vagy nyereseményekét játszanak, kötelesek külön kincstári engedélyt kiváltani és az erre vonatkozó engedélyt a kivetési pénzügyigazgatósághoz benyújtandó kérelemben még akkor is igényelni, ha ez a szórakoztató játék, csak egyetlen napon folynék. A fogyasztási helyiségeknek olyan tulajdonosait, akik nem rendelkeznek ilyen külön kincstári engedéllyel 60 ezer lejben megállapított fix összegű bírsággal sújtják és ezenkívül meg kell fizetniük az 1939-ik évi április elsején kelt új látványossági adótörvény 75. szakasza értelmében az elvont adóösszeget is. A vonatkozó hirdetményt J. Suaresanu kivetési pénzügyigazgató és J. Pop osztályfőnök irták alá.

Szerelmi okokból öngyilkos lett egy fiatal kolozsvári diák

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tragikus esemény színhelye volt tegnap este a C. Motilor 87. számú ház. Itt lakik hozzártartozóinál Zádor György, a kolozsvári kereskedelmi liceum VIII. osztályának tanulója. A fiatal diák, akinél semmi jel sem árulta el, hogy valami végzetes elhatározásra készül, tegnap az esti órákban a lakásba bezárkózva, hozzártartozóinak távollétében, felakasztotta magát. Családjának tagjai hazatérve, nagy megdöbbenéssel fedezték

fel tették. Azonnal értesítették a mentőket és a rendőrséget. A mentőktől dr. Blasiu mentőorvos szállott ki a helyszínre, de már csak a közben beállott halált állapíthatta meg. Az öngyilkosság ügyében a helyszíntre kiszállt rendőrségi közegek megindították a nyomozást és megállapították, hogy a fiatal diák megdöbbenőt tetté szerelmi okokból követte el.

Az ügyben egyébként még folyik a vizsgálat.

A jugoszláv sajtó meleghangú cikkei Magyarországról

Egyre jobban elmérgesedik a tiencsini helyzet

(MOSZKVA.) Az angol-francia-orosz tárgyalások újból megszakadtak. Péntek délután nem volt újabb tárgyalás Molotov és az angol-francia megbízottak között. Élénken kommentálják azt a tényt, hogy az eddigi tárgyalások menetéről nem tájékoztatták Észt-, Lett- és Finnországok követeit, bár a moszkvai követelések központjában továbbra is a semlegeségükhöz minden áron ragaszkodik Balti-államok szavatosságának ügye áll. Beavatóttak szerint

Moszkva huzza a tárgyalásokat, mert nem akar a távolkeleti kérdésben a francia-angol érdekek kiszolgálója lenni. Más jelentések arról tudnak, hogy a szovjet egy Mandzsuriával, vagy Japánnal támadható esetleges konfliktusával kapcsolatban Londonból és Párizsból távolkeleti határainak biztosítását kívánja.

Erre azonban Anglia éppen a maga távolkeleti érdekeinek veszélyeztetése miatt aligha vállalkozhatik.

UJABB INCIDENS

(SANGHAI.) Vasárnap Amoitól északra az egyik kikötőben egy angol gőzös kínai utasokat akart partra tenni, mire egy japán hádihajó közeledett feléje, amely felszólította az angol gőzöst parancsnokát, hogy menjen át a japán hajó fedélzetére. Ő azonban megtagadta a felhívás teljesítését, mire a japán partiútegek tüzelni kezdtek. Egy angol torpedóromboló a helyszínre sietett az angol gőzösi védelmére.

ELLENINTÉZKEDÉSEK

(LONDON.) Londonban ma rendkívüli minisztertanács fogja megtárgyalni azokat az ellenintézkedéseket, amelyekkel Anglia Japánnak válaszulni kíván a tiencsini ügyben. A Sunday Times szerint gazdasági megtorlásokról van szó. Elsősorban is magas védővámok bevezetéséről, a japán áru Angliába és a korona gyarmatokban való beviteléről. Indiára azonban ez nem vonatkozik. Anglia továbbá gazdasági harcot indít a japán valuta ellen. Ami a singaporei angol-francia haditengerészeti vezérkar tanácskozáseit illeti, ott valószínűleg közös intézkedéseket fognak idevonatkozóan megbeszélni.

Végül Tokióból jelentik, hogy Jonai japán tengernagy a tiencsini kérdéstről kijelentette, hogy azt a

helyi hatóságok is elintézhetik. A kulangsui helyzet is megoldható. A singaporei francia-angol vezérkari megbeszélésekről a japán tengernagy tartózkodóan nyilatkozott, de hangsúlyozta, hogy Japán minden vonatkozásban tud a maga érdekeinek védelméről gondoskodni.

Élénk feltűnést keltett a Kokomi Sinbum című lapnak az a közlése, hogy az angoloknak Hongkongot vissza kell adni a kínaiaknak. Ez elsőrendű létező és a kínaiak hajlandók Hongkongért tekintélyes összeget kifizetni visszaadás esetén.

ANGOL ÉS AMERIKAI INTÉZKEDÉSEK

(TIENC SIN.) A brit főkonzul a japánok kellemetlenkedéseire való tekintettel felszólította az angolokat, hogy a brit koncessziós területeket csak elkerülhetetlen szükség esetén hagyják el. Washingtonból pedig azt jelentik, hogy több amerikai hajó utasítását kapott, hogy Csifuból menjen Tiencsinbe a közelben horgonyzó amerikai hajóhad erősítésére. Ide mennek a távolkeleti flotta zászlós hajója és egy páncélos is, valamint a távolkeleti amerikai flotta főparancsnoka.

A JUGOSZLÁV SAJTÓ MAGYARORSZÁGRÓL

(BELGRÁD.) A lapok, köztük a kormány félhivatalosa is vezető helyen számolnak be Horthy magyar kormányzó törvényhozási megnyitójáról és kiemelik annak Jugoszlávia felé irányult rendkívül meleg és barátságos hangját. A lapok utalnak arra, hogy

a két szomszéd ország hosszú idő óta állandóan közeledő politikát folytat

és kapcsolataik egyre jobban szilárdulnak és mélyülnek. A légkör mind kedvezőbb ennek a békés jóviszonynak kifejtésére, amelyre Jugoszlávia nagy súlyt is helyez. Horthy kormányzó szavait Jugoszlávia közvéleménye is nagy rokonszenvvel fogadja, mert a kormányzó már 1926-ban, az emlékeztető mohácsi beszédében a Jugoszláviahoz való közeledés szükségességét hangsúlyozta és a két ország barátságos közeledése az európai béke és a többi szomszédokkal való jóviszony kialakítása szempontjából is igen fontos.

A NORVÉG MINISZTERELNÖK NYILATKOZATA

(OSLO.) Haldanében szocialista nagygyűlés volt, amelyen a norvég miniszterelnök beszédet mondott kijelentve, hogy

Norvégiára nézve a legrosszabb valami, ami elkövetkezhetik, a háború.

Ennek elkerülésére, illetve egyensúlyozására a három együttműködő északi állam a semlegesség politikáját folytatja. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Svédország és Dánia is a legszilárdabban ragaszkodnak Norvégiával együtt a semlegességükhöz.

A MAGYAR BELPOLITIKA ESEMÉNYEI

(UDVARD.) Gróf Teleki miniszterelnök és Jaross miniszter tegnap vették át a felvidéki Udvardon diszpolgári utlevelüket. Teleki miniszterelnök beszédében hangoztatta, hogy Magyarországnak a világversenyben nemcsak fegyverkezéssel, hanem sokkal inkább munkával kell kivenni a részét. Komoly időket élünk — mondotta a miniszterelnök — amikor a komolyaké, erősöké és dolgozóké a világ. Jaross miniszter a magyarság kollektív lelkének kialakítását sürgette. A miniszterelnök, aki ezuttal első ízben járt ezeken a felvidéki területeken, ezután Jaross miniszterrel és kíséretével együtt Érsekújvárra ment.

Ugyanakkor Sopronból jelentik, hogy Imrédy volt miniszterelnök vásármegyei körlevélét. Beszédében hangsúlyozta Sopron végvár-jellegét, egy baráti hatalom szomszédságában álló végvárat, amelynek nagy hivatása van. Utalva gróf Csáky külügyminiszter idevonatkozó beszédeire, kijelentette, hogy

Sopron magyarságához mindig hű marad. Bátyja, de egyben a barátság és megértés hidja is

a baráti érzelmet Németség felé, ugyanugy, mint a Magyarország keretein belül élő németiség felé.

A KAC vívól nyerték a Hegedüs Kupát!

(NAGYVÁRAD.) A legjobb kolozsvári és nagyváradi vívók részvételével vasárnap bonyolították le a Hegedüs-Kupa kardvívóversenyt. A vívók összecsapása kitünő sportot és izgalmas küzdelmeket eredményezett. A pontversenyt a KAC kitünő vívói nyerték 19 ponttal, 2. NSE 14 pont, 3. Haggibor 4 pont. Az egyéni verseny győztese Kőkössi KAC lett 7 győzelemmel, 2. dr. Roxin NSE 7 győz., 3. Mezei KAC 5 győz., 4. Salamon NSE 4 győz., 5. Erős Haggibor 4 győz., 6. Guráth KAC 3 győz., 7. Barabás NSE 3 győz., 8. dr. Weimann NSE 2 győz., 9. Dr. Sári KAC 1 győzelem. A holtversenyeket a következő eredményekkel döntötték el: Kőkössi-Roxin dr. 5:4, Salamon—Erős 5:4, Guráth—Barabás 5:2.

A pontverseny alapján a KAC a Hegedüs Kupa idei védője lesz.

RISHIREK

(SANGHAI.) Hét kínai revolverlövőkkel megsebesítette az egyik kínai lap szerkesztőjét, majd bombát dobta a helyszínen megjelent rendőrök közé. A bomba nem robbant fel és így nem követelt emberáldozatot. Egy másik városnegyedben ismeretlen tettes revolverlövőkkel megsebesítette az egyik kínai lap főszerkesztőjét. A nyomozás mindkét ügyben megindult.

(ANKARA.) Az egyiptomi külügyminiszter fontos megbeszélésekre ideérkezett.

(ANTVERPEN.) A Saint Louis hajó, amelynek zsidó menekültjeit nem engedték Kubában partraszállani, most utasait átrakja egy másik hajóra. Közülük azután 517-et a franciaországi Boulogneba szállítanak, ahol partra engedik szállani őket, míg 250 utast Southamptonban tesznek partra az angol hatóságok engedélyével.

Málnásy Ivadar:

Visszafelé az időgépben...

Ma, június 19-én vitték 72 évvel ezelőtt vesztőhelyre Queretárában Miksa, mexikói császárt, I. Ferenc József testvéröccsét tízenegy nappal azután, hogy az osztrák uralkodót Budán magyar királlyá koronázták. Bár a mexikói császárság szomorú története eléggé ismeretes, mégis érdekes feleleveníteni a mindössze harmincöt évvel ezelőtt uralkodónak és feleségének Sarolta hercegnőnek, I. Lipót belga király leányának valóban megindító tragédiáját.

A miramarei trónfoglalás

1864 április tizedikén díszes vendégsereg gyűlt egybe a miramarei kastélyban. Fényes mexikói küldöttség, diplomaták, főpapok nagy csoportja ünnepelte meg I. Miksa mexikói császár trónfoglalását. A mindössze harminckét éves főherceg egy nappal azelőtt habozott még, hogy belemenjen-e a kalandba, amelyre III. Napoleon francia császár kérte fel őt, de a villogó szemű, szép Sarolta hercegnő akarata érvényesült. Ő császárnő szeretett volna lenni. Négy nappal a „trónfoglalás“ után a Novara osztrák fregattra ültek és május 28-án Veracruzban partraszállottak.

Az új birodalom egészen más volt, mint aminek a franciák lefestették. 1823 óta köztársaság volt, de állandó pártviszály dült határai között. 1862-ben egy részét francia katonaság szállotta meg és ez a terület lett a császárság, míg a másik rész köztársaság maradt. A fiatal császár temérdek csalódáson ment keresztül és egyre szomorúbban látta, hogy mindinkább magára marad. 1866-ban a francia hadsereg kivonulni készült, mert az Egyesült Államok egyre erősödő nyomása terveinek megvalósítására kényszerítette III. Napoleont. Ekkor Sarolta császárnő hájóra ült, hogy személyesen járjon közbe a francia uralkodónál, de ez a terve nem sikerült, mert III. Napoleon részéről hívös fogadtatásban részesült. Sarolta császárnőn ekkor már az öröklés kétségtelen jelei is mutatkoztak. Augustus 23-án a pápához utazott. Konkordátum meghirdetésével akarta pártjukra hódítani a mexikói papságot, de ez a szándék sem sikerült.

Végso küzdelmek

Miksa ez alatt végso harcait vívta Juarez-zel, a köztársasági Mexikó elnökével és a császársági rész felkelőivel. Látta biztos bukását, de nem hagyta el új hazája földjét és csekély számú hívével együtt már csak a becsületért küzdött. 1867 elején utolsó erősségébe Queretárába vonult. Áruló ezredese, Lopez Miguel ott szolgáltatta május 15-én Escobedo köztársasági tábornok kezébe.

Hősköltemény

A queretároi ostromok sorozatos visszaverése valószínű hősköltemény. Miksa császár két hűséges tábornokával, Miramonnal és Meijával, valamint szárnysegédével Salm herceggel mindenütt ott volt, ahol a halált osztogatták. Hetvenegy napi hősi ostromlottság és kitartás után esett csak el a város május 15-én. Lopez Miguel a félvér ezredes volt az ugyanis, aki azt a pontot elárulta, ahol Miksa a kitörést és az ostromgyűrű szétszakítását megkísérelni akarta. Escobedo köztársasági tábornok kelte tisztelettel bánt előkelő foglyával. Különösen akkor, amikor négy nappal később a szépségéről híres Salm hercegnő San Louis Potosiból Queretárába érkezett.

Palacios ezredes megkísértése

Ez a rendkívüli tehetséggel megáldott, hódító külsejű asszony azonnal megtalálta az utat Escobedéhoz. Ráakarta venni a tábornokot, hogy engedje szabadon Miksa császárt és hűséges tiszteit, akik elhagyják az országot és kötelezik magukat arra, hogy soha többé nem lépnek Mexikó földjére. Escobedo tábornok azonban tulságosan katona volt ahhoz, hogy önhatalmulag cselekedjék és azt felelte, mindent Juarez döntésére bizza. Közben megérkezett a hír Európába,

hogy a császárt elfogták és élete veszélyben forog. Az udvarok siettek Washingtonba juttatni megkeresésüket, hogy mindent kövessen el a császár megmentésére. A külföldről érkezett kísérletek azonban eredménytelennek bizonyultak.

A császár végzete

A császárban, aki eddig, mint az alvajáró, beletörődött sorsába, most felébredt az életfentartás ösztöne. Harminckét éves volt, tetterős, jövőt remélő férfi. Egy lehetőség volt számára nyitva, a szökés. A császár queretárai hívei is ezt sürgették és pedig elsősorban a Salm házaspár. Ez utóbbiak mindenáron meg akarták nyerni tervük számára azt a két tisztet, akikre a császár őrzetét bízták Villaneuva és Palacios ezredeseket. A két katonatiszt látszólag bele is ment az alkudozásokba, de Lago Eduard báró a mexikói osztrák követ eleve kijelentette, hogy a mexikóiakban bizni nem lehet. Másrészt gondolkodott azonban a szép Salm hercegnő. Valósággal hősnő módjára minden elképzelhető eszközzel igyekezett megnyerni a tiszteket. Villaneuva ezredessel látszólag meg is egyezett és már csak arról volt szó, hogy megnyerje Palacios ezredest is. Felkérte őt, hogy este kísérje haza. A hálószobájában 100.000 peso igéretével igyekezett rábírni, hogy vegyen részt az összeesküvésben. Mikor pedig az ezredes még mindig habozott, még messzebbre ment és ezt mondta neki:

— Nem elég az összeg? Nos, ezredes, — itt vagyok én ...

Palacios ezredes erre a legnagyobb felindulással az ajtóhoz sietett és kijelentette, hogy becsülete kétszeresen kockán forog, ha tehát a hercegnő nem engedi el, kluárik az ablakon.

Ezt a bátorlelkű Salm hercegnő „Zehn Jahre aus meinem Leben“ (Tíz év az életemből) című munkájában szóról-szóra meg is írta.

Golyó általi halál

Palacios ezredes azonnal Escobedo tábornokhoz sietett és jelentést tett az eseményről. A tábornok másnap eltávolította a Salm hercegi párt Queretárából. Magnus báró porosz követ már megelőzőleg kihallgatáson jelent meg Juarez előtt és személyesen járt közbe a császár érdekében. A gyűlölködő félvér Juarez azonban elutasította kérésével.

— A császár nem hadifogoly — mondta, — felelős a cáttalanul kiömlött vérért és ezért meg kell őt büntetni.

Június 12-én a városi színházban tartották meg a főtárgyalást, amelyen I. Miksa nem jelent meg. Bírái ugyanis belátták, hogy nem szülne jó vért, ha a még mindig közbecsülésben álló volt uralkodót a „szinpadra“ kényszerítenék és ezért „távolították“ tőlük két

tábornokkal Miramonnal és Meijával együtt golyóáltali halálra.

Most már Juarez kezében volt a kegyelem joga, de ez a kevés emberi érzéssel és még állati jóindulattal sem rendelkező keverék valószínű gyönyörűséget érzett, hogy megbosszulhatja magát az európai udvarokon, ahol őt senkiem volt hajlandó államfőnek elismerni. Elveteműtltségében odáig ment, hogy az eredetileg június 16-ára kitűzött kivégzés határidejét három nappal meghosszabbította, csak hogy áldozatal lelki szenvedéseit meghosszabbítsa.

A Cerro de la Campagna síkján

Igy virradt fel 1867 június 19-ének reggele. Miksa császár hajnali 3-ig aludt. Akkor felkelt és gyóntató atyja Pater Soria misét mondott a három elítéltnék. Megáldoztatta őket, majd átvette a császár gyűrűjét, olvasóját és skapulárait, amit a halálraítélte I. Miksa azért adott át neki, hogy juttassa el anyjának, Zsófia főhercegnőnek.

A császár fekete polgári ruhában ment a vesztőhelyre. Amikor börtönének tulsó lépcsőfokáról lelépett, odaszolt a két tábornoknak:

— Milyen felséges nap. Mindig azt kívántam, ilyen napon érjen a halál. Miramon és Meija tábornokok mosolyogtak és úgy szálltak fel a kocsira, amely a Cerro de la Campagna síkja vitte őket.

Az európai hívek mind elhagyták ekkor már a császárt, csak Tüdös, az uralkodó magyar szolgája, kísérte el utolsó útjára.

— Elhiszed-e most már, hogy agyonlőnek? — kérdezte tőle, amikor leszállt a kocsiról.

A kivégzés

Fenn a domb tetején egy négyszög három oldalán sorakoztak fel. A negyedik oldal alacsony kőfal zárta el. Oda vezették arccal Queretára felé fordítva az elítélteket. A császár helyét a két tábornok között jelölték ki.

— Tábornok — mondotta és a mellette álló Miramonhoz fordult — az uralkodó a halál színe előtt is megtisztelti leghőslelkűbb hívét, engedje meg tehát, hogy átengedjem a diszhelyet önnek.

Igy szólva Miramont engedte közepre, míg Meijától így búcsúzott:

— Tábornok, ami jutalmat nem érünk el a földön, biztosan elérjük az égben.

A tiszt, akire a kivégzés volt bízva, erre előre lépett és halásápadtan kért tőle bocsánatot azért, ami következik.

— Ön katona, önnek engedelmeskednie kell — mondotta a császár és kezét fogott vele, majd minden katonának egy aranyat adott, hogy jól cölözzenek.

Azután odaállott a fal elé és a következőket mondotta:

— Megbocsátok mindenkinek. Kérem, hogy nekem is bocsásson meg mindenki. Azt kívánom, hogy vérem, amely kiömlik, váljék Mexikó javára. Éljen az ország, éljen a függetlenség!

Alig, hogy e szavak elhangzottak, a tiszt jelt adott és eldördült a sortűz. A császárt 5 golyó találta és azonnal megölte.

Igy szünt meg a császárság Mexikóban és a gyáva Juarez csak ezután merő bevonulni Queretárába és még ekkor is akkor tudott megnyugodni, amikor megnézhette a bebalzsamozott holttestet.

A császárné

Sarolta császárné 60 évvel élte túl férjét, de gyógyíthatatlan örültté vált, mielőtt a queretároi katasztrófa bekövetkezett volna. Tízennégy évvel ezelőtt hunyta le szeméit Bouchoute kastélyban Brüsszel közelében ...

Eminecu-ünnepségek

A nagy költő halálának félszázados évfordulója alkalmából emlékezetének hódol most az egész ország. Románok és magyarok egyaránt, mert a költészetben és művészetben igazán nem lehetnek elválasztó falak és a nagy Alkotó személyisége előtt mindenki szívesen rója le a tisztelt és szeretet adóját.

Eminecu költészete pedig gazdagodást jelent mindenki számára, aki a szépet szereti. És mi sem bizonyítja jobban éppen a magyar írók és művészek nagy megbecsülését Eminecu emléke iránt, mint az az állandó és osztatlan érdeklődés, amely költészetével szemben mindig megnyilvánult. Hosszu nagy névsort lehetne összeállítani azokból a kiváló műfordítókból, akik Eminecu legszébb verseit magyarra áttüztették. Csak legutóbb jelent meg például Finta Gerő Eminecu-fordítás gyűjteménye méltó hódolatként a nagy halott emléke előtt, de Révay Károlytól, Áprily Lajosig Kibédiig és Berde Máriáig annyi erdélyi magyar író mélyült el Eminecu költészetének szépségeibe és tette azokat a magyarság számára is közkincsekké. Erdély magyar íróirtására almalma minden személyi hiúságon és feltűnési vágyáson túl megállapíthatja, hogy Eminecu kultusza nemcsak a románság körében volt meg és van ma is, hanem a magyarság faji és egyéb választófal-szemponaikon átnézni tudó széles rétegeiben is. Sokszor utáltak már arra, hogy vannak bizonyos rokonnvonalak Petőfi és Eminecu költészete között. Mindkettő telitve volt szabadságvágygal és szabadsághitel. A természet olthatatlan szerelme égett a lelkükben, családi, szerelmi, érzéseik sok tekintetben közösek és mélyeséges fajszeretetük is mutat egyező vonásokat. Érthető tehát, hogy ha a magyarság öszinte tisztelettel áldozik most a maga részéről Eminecu emlékének, mert a szépség nagy hirdetője ezt a tiszteletadást valóban meg is érdemli. A halhatatlan léleknek önként kijáró tiszteletadással.

(w.)

Tizenhatmilliárd dolláros rekord-aranykészlete van az USA-nak

Washingtonból jelenti a német Europa-Press hireit terjesztő Információ: Az Egyesült Államok aranykészlete újabb rekordmagasságot ért el, tekintettel az állandó és egyre fokozódó aranyözönlésre. A legújabb kimutatás szerint: az amerikai aranykészlet tulajdolta a 16 milliárd dollárt. Az utolsó egy esztendő alatt az Egyesült Államok aranykészlete kerekén 3 milliárd dollárral emelkedett. Az aranyszállítmányok az utóbbi időben főleg Angliából és kisebb európai országokból érkeztek.

— Anglia második távolbalató adóállomást épít. Londonból jelentik: A londoni televíziós állomás mellett, mint a lapok közlik, az angol rádiótársaság megkapja a második számú távolbalató adóállomását. Az állomás Birminghamban, vagy Manchesterben lesz.

**FESTESBEN
ÉS TISZTÍTÁSBAN**

„Ezink“

ELISMERT!

AZ ÓDONKASTÉLY REJTÉLYE

● IRTA: E. FRIEND ●

(27.)

— Ne sirjon kérem! — az apám idegesen és türelmetlenül szólt a sápi-tozó, szipákoló Mrs. Wardra — elhi-szem, hogy maga ártatlan és hogy nem tehet róla.

— Nem vagyok méregkeverő — sza-valta egyre zokogva az asszonyosság...

— Ki tudja?... — vigyorgott Bill a világ legostobább ábrázatát mutatva.

— En nyolc tojást kevertem a ha-barsba, igen, meg cukrot, izé, nem is tudom már, mennyi volt... Meg a tej-szint... És ekkor elkezdtem habarni... — megint csak sirva fakadt, már egé-szen vörösre dörzsölte a szeméit.

Apám bosszusan csóválta a fejét. Az-után nyugalmat erőltetett magára:

— Csenedesdjék, Mrs. Ward. Csak mondja meg, nem ment-e ki közbe? Nem hagyta-e ott a készülő tortát?

— Csak egy percre bementem a spájzba... Egy fél cipót hoztam ki a koldusnak...

— Miféle koldusról beszél? — Billi hegyezte a fülét.

— Magának nem felelek...

A házvezetőnő még mindíg duzzogott Billre.

— Nem egy sánta és néma ember? — szoltam most én is közbe.

— Igen, igen... Nagyon megsajnál-tam szegényt, aztán adtam neki egy kis kenyéret...

Apám összenézett Billel, azután meg-kérdézt engemet:

— Te láttad ezt az embert, Larry?

— Igen, a konyha felől jött, az uton. Adtam neki egy pennyt. Nagyon ártalmatlan embernek nézett ki...

— Ugy, na hát ugy látszik, nem is olyan ártalmatlan... — ezt Bill mor-molta közbe.

— Az a szegény koldus... — sápi-tozott Mrs. Ward, de apám nagydühös-sen félbeszakította, rárivallt:

— Értse meg már végre... Az a sze-gény koldus mérgezte meg a tortát. Szublimátport kevert a maga átkozott habarcsába...

Apám még egy percig lesújtó-hára-gosan nézett a megrökönyödött asszony-ra, azután sarkonfordult és felment a szobájába. Később hallani lehetett a lázas telefonálgatását.

II.

Dórának nem szabad kimenni még a kertbe sem. Szegény kislány ugy él, mintha csak fogoly lenne.

En, aki annyira becsülöm a szabad-ságot, nagyon sajnálom érte. Nem hi-szem, hogy kibírnám, naphosszat négy fal között.

De azért magam is csak helyeseltem apám intézkedését. Ugy látszik egy át-kozott gazember az életére tör ennek a kis soványságnak.

De hát olyan nagy személyiség az a Dóra?

Most aztán igazán nem közeledhet senki idegen Mrs. Ward konyhájához. Szegény, egygyű asszonyosság a torta-szelet óta állandó remegésben él. Gu-nyolja is érte eleget Bill.

A minap meg ártatlan és sunyi pofá-val, kajánul égnek meresztve szemét, ezt kérdezte tőle Bill:

— Ugyebár, asszonyosság: kegyed a Borgiák egyenes leszármazottja?

— Menjen a szamar tréfáival, mifé-lék voltak azok a Borgiák?

— Hát a középkor legnagyobb mé-regkeverőnői — mondta Bill és azzal máris eliszkolt. Nyomában felcsattant a felháborodott hölgy szörnyű kifaka-dása és méltatlankodása. Egyedül Bill volt az, aki még ebből is tréfát csinált. Az öreg fickónak nem volt semmi sem elég komoly és veszedelmes ahhoz, hogy ne használta volna fel a mókához. No-de apám előtt fölvette mindig a legko-molyabb, legünnepesebb ábrázatát.

Amerikában élő magyar beszél az új-világról, emlékeiről és élményeiről

Az Óvilág és az Újvilág, amely a lélekben minden-en tul mégis egységbe tud összelorri. Ahol az ingyen munkát nem szeretik és nem becsülik

(II. és befejező közlemény)

És az amerikai magyar tovább beszél képpén:

— Newyorkban nagyszámú magyar-ság él, amelynek nagyrészt egy ma-gyar segélyező egyesület foglalja egybe. Ez hatalmas, százezer kötetes könyv-tárral, szép helyiségekkel rendelkezik. Itt a Newyorkba érkező magyar előke-lősegeket, írókat, művészeket stb. eset-ről-esetre vendégül látják és ilyenkor a magyarság jórésze is egybesereglik. Néhány érdekes magyar egyesülete van Newyorknak. Így egy Kossuth asztal-társaság, ami érhető is, mert Ameriká-ban a Kossuth-kultusz még ma is igen erős és nagy. Van egy II. Rákóczi Fe-renről elnevezett egyesület és egy „Disznó“ elnevezésű asztaltársaság is, amelynek tagjai időnként összejönnek és jó borsos magyarországi adomákat szottak egymásnak a fehér asztal mel-lett barátságosan elmondani.

A magyar lapok közül az „Amerikai Magyar Népszava“ jelentősége, amióta megteremtője, Berkó D. Arthur meg-halt és a vállalkozás özvegyének kezé-ből is kikerült, kedveltségben sok te-kintetben aláhanyatlott, mert gyakran tulzottan baloldali. A másik két szocia-lista színezetű lapot pedig inkább csak a munkásság olvassa.

Magyarok Newyorkban

Newyorkban sok kiváló magyar sze-mélyig él. Ezek között első helyen áll Finta Sándor, a kiváló magyar szob-rásművész, aki közelebből a polgár háború egyik nagy hősenek, Grant tá-bornoknak lovassobrát fogja elkésti-teni. Ez nagymegtiszteltetést és komoly anyagi sikert jelent. A nagyszabású szobor felállítását végző bizottság élén a tábornok egyik leszármazottja áll. Finta műveit különben az előkelő ame-riikaiak nagyon szeretik.

Érdekes élmények

Aztán vannak érdekes élmények is. Megismerkedtem például egy kanadai származású franciával, aki most már teljesen elangolosodott. Beszélgetés közben kiderült, hogy nagy költészet-rajongó. Mutatott is egy füzetet, amely be kedvenc költeményeit feljegyezte. Nagy meglepetésemre az angolnyelvű költemények között ott találtam ne-hány Petőfi-verset is angol fordításban, továbbá Ady Endrének: A proletár fiu dala című költeményét. Azt mondanom sem kell, hogy Petőfi nevét: Petofáy, Adyét pedig Edaj néven emlegette. Fel-világosítottam hamarosan, hogy ma-gyar költőkről van szó, amit örömmel vett tudomásul és megtanitottam a ne-vek helyes kiejtésére is. És ekkor arra kért, hogy juttassak el hozzá — ha van

— Az elhibázott élet statisztikája. Két amerikai újságíró megkérdéztett száz teljesen letört, elzülött, végső nyo morba jutott férfit és száz ugyanilyen nőt, hogy legjobb tudásuk szerint mi-nek köszönhetik életük csődjét. A vála-szok szerint az elhibázott élet okának első helyén a szerelem áll. 54 nőt és 35 férfit vitt romlásba. 17 férfi a poli-tika tett tönkre; a nők életében ez az ok egyáltalán nem szerepel. A betegség 13 férfi és 11 nő, az ital 11 férfi és 16 nő, az árvaság 6 férfi és 3 nő, a gyer-mekek halátlansága 5 férfi és 11 nő, a „balszerencse“ 5 férfi és 2 nő, a „társá-dalom“ 3 férfi életét vitte lejtőre. 5 férfi és 3 nő nem tudott magyarázatot adni nagy bukásának.

— Sebészből pap. Angliában lelkész-szé avatták dr. Howard Wundham Gui-ness angol sebészorvost, aki szép orvosi karrierjéről lemondva, beiratkozott a teológiára, mert úgy érezte, hogy az a hivatása, hogy pap legyen. A sebész-ből lett lelkész most harminctéves; a londoni St. Bartholomew kórházban dolgozott.

ilyen — Ady, többi angolra lefordi-tott verseiből is. Persze, ahogy tehet-tem, szívesen eleget tettem kérésének.

Még érdekesebb élményem volt a kö-vetkező: A Newyork News című lap épületében jártam valami ügyes-bajos dologban. Az épület előcsarnokában óriási, több méter magasságú földgömb van elhelyezve, amely állandóan forog. Megálltam és nézni kezdtem. Néhány lépésre tölem egy idős ur ugyanezt tette. Forgás közben egyszerre csak előbukkant a földgömbön Erdély. Az őszhaju ur angolul szeliden megjegyezte: Ez volt régen az én hazám. En hoz-záfűztem, óh nem az öné, az enyém.

Beszélgetésbe elegyedünk és kide-rült, hogy nagyszombeni származású, mint én, sőt szüleinek háza ugyanab-ban az uccában volt, mint az én szü-leimé. Neve Fülöp Sándor, foglalkozása szobrászművész, vagy három évtizeddel ezelőtt ment ki Amerikába. Magyarul ma már viszonylag keveset tud. Sőt a végén az is kiderült, hogy szegről-vég-ről valami atyafiságban is vagyunk. Mert arra kértem, hogy emlékül egy papirra írja fel nevét és adatait, a kü-lönös találkozás megrögzítésére. Kéz-írása nyomán, amely erősen hasonlít vonásaiban a feleségemére, tudtam meg, hogy az asszonnyal valami köze-lebbi rokonságban vannak, anélkül, hogy ismernék egymást.

Az örök nosztalgia

Még sok mindent lehetne mesélnem Amerikáról.

Mesélnem, mert a számunkra a régi szülőföld, az otthon, olyanok, mint egy drága mesevilág emlékei. Ezek, élet-nek és tartanak bennünket, erős szá-lakkal füzve a multhoz. Hiszen minék tagadni, nem is lehet. Örök nosztalgia és hazavágyás él mindannyiunk lelke-ben.

Még alig találkoztam Amerikában élő olyan magyarral, némettel, franciá-val, vagy más nemzetiségűvel, aki nem elborult tekintettel és titkolt léleksó-várgással gondolt vissza az ősi szülő-földre, legyen az a világ bármely táján. És szabadság ide, szabadság oda, ha sok személyi vagy egyéb érdek nem kötne bennünket az óceánon túli világhoz és földjéhez, szívesen térnénk vissza a ré-gi szülőföldre, ki Nagyszombenbe, ki Pá-risba, vagy valamelyik kis szerbiai fa-luba. És amikor ezt mondotta, érez-tem, hogy titkolni igyekszik mély meg-hatódását, amely minden amerikaisá-gán túl lelkének jellemző sajátja ma-radt. Egyik legjellemzőbb sajátja. (t.)

— Költészet a korcsmában. Érdekes jelentést adott ki működéséről az az angol műkedvelőtársaság, mely céljául tűzte ki, hogy a legnemesebb költészet remekeit terjeszti a leggyanúsabb, leg-züllöttebb lebujsokban. A társaság tag-jai sorra járják London legsötétebb korcsmáit és klasszikus költők verseit szavalják a törzsvendégeknak. Mint a jelentés megállapítja, a vállalkozásnak óriási, nem is remélt sikere van. A leg-több helyen a vendégek áhitatos csend-ben, feszült figyelemmel és mély meg-illetődéssel hallgatják Shakespeare, Shelley, Keats és a többi nagy költő verseit. Csak ritkán szükséges, hogy az előadók harsogó hangerővel szavaljanak a lármában. Az ilyen helyeken is a leg-több esetben hamarosan elhallgat a korcsmazaj. — Valószínű, hogy Shake-speare napjai óta még soha nem táplál-ták ilyen mértékben jó költészettel a korcsma népét — mondja a jelentés. — Bebizonyítottuk, hogy nem szükséges en gros engedményeket tenni az irodal-mi színvonalban, ha el akarunk jutni a tömegek szívéhez. 1

Angol legyverkezési kölcsönt kernek a lengyelek

Londonból jelenti a német Europa-Press híreit terjesztő Információ: E hét végén lengyel küldöttség érkezik az an-gol fővárosba pénzügyi természetű kér-dések letárgyalására. A lengyel bizott-ság vezetője Koc Adám ezredes, a len-gyel jegybank kormányzója. A bizott-ság feladata kölcsöntárgyalások lefoly-tatása. Lengyelország az Angliában fel-veendő kölcsön összegét hadianyagok, elsősorban repülőgépek vásárlására akarja fordítani. A Daily Telegraph ugy tudja, hogy angol részről megfelelő fizetési könnyítéseket akarnak nyujta-ni Lengyelországnak a hadianyagok be-szerzésénél.

— Ritka gyümölcsbetegség lépett fel Krassószörénymegyében. Egy lugosi gyümölcsstermelő kertjében nagymér-tékben lépett fel a kajszinbaracknál a ragyáshoz hasonló foltokat előidéző Cal-sterosporium carpopilum nevű gomba betegség. A gomba aogyoró és dió-nagyságú kajszinbarackot támadja meg oly rohamosan, hogy az egész termés pár hét alatt megsemmisül és lehall a fáról. A betegség ellen rendszeres per-metézéssel védekezhetünk. A megtáma-dott gyümölcsöt már nem gyógyíthat-juk meg, de a baj fellépését és tovább-terjedését meggátolhatjuk télen 2 szá-zalékos, tavasszal 3.5—4 százalékos és nyáron 1 százalékos bordói lével való permetézéssel. A gombakártevő elég ritkán szokott előfordulni, ezért a kör-nyékbeli birtokok helyesen teszik, ha idejében energikusan védekeznek ellene. Erdély egyéb vidékein telepített barackos tulajdonosai pedig hasonló-képpen helyesen cselekszenek, ha meg-figyelik barackfáikat, hogy nem-e lé-pett fel a kártétel. Ezzel kapcsolatban az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet gyümölcsészeti szakosztálya mindenkor készséggel és díjtalanul ad szakkérdé-sekre felvilágosítást, válaszbélyeg be-küldése ellenében. Címe: Cluj, Regalá-ucca 16. szám.

— Az angol bíróság humorából. Lon-donból jelentik: A Brentfordi törvény-szék épületébe egy kis kutya surrant be a napokban. Végigszaladt a folyosón, bekukkantott ide, majd oda, végül be-lopózkodott a nagy tanácsterembe, ahol éppen egy fontos bűnös tárgva-lása folyt és megállt a bírói emelvény előtt. Ijedten ugatni kezdett, majd fark csóválva kiszaladt. Ki a szabadba. A teremben egy pillanatra megállt az igazságszolgáltatás menete. A bíró el-mosolyodott és ezekkel a szavakkal tör-te meg a csendet: — Amit az imént itt hallottunk, az a kutva véleménye volt a jogszolgáltatásról. Ez a kis állat na-gyon okos lehet, mert megérezte, hogy a bíróság épületében annak a lezbiz-tonságosabb, aki a termeken kívül ma-radhat.

— Egy hátor amerikai leány. A pennsylvániai Cannelsville egyik ven-déglőjében a 24 éves Violet Rowe kelle metlen középpontjába került. A söntés mögött állt, amikor az egyik vendég hirtelen letette whiskys pohá-rát, eiforantotta revolverét és elkiáltot-ta, hogy „Kezeket fel!“ A gangszter fel-szólitotta a két vendéget és a söntés mögött felemelt karral álló Violet Ro-wet, hogy azonnal hagyják el a helyisé-get. A leány engedelmeskedett a pa-rancsnak, közben azonban a kenyeres kosárból észrevétlenül kiemelte az ott elrejtett revolvert. Az uccára érve, a lány kétszer elsütötte a pisztolyt, hogy segítséget hívjon. A gangszter, aki ép-pen a kassza kiürítésével volt elfoglal-va, villámgyorsan kiugrott az uccára és revolverét a leányra emelte. Violet Rowe azonban megelőzte, harmadszor is elsütötte a pisztolyt és homlokon löt-te a banditát, aki holtan rogyott össze.

— Sidorovici Országőr-főparancsnok Lengyelországban. Varsóból jelentik: A lengyel hadügyi államtitkár fogadást rendezett Sidorovici országőr-főparancs-nok tiszteletére, amelyen számos kato-nai előkelőség jelent meg, majd Smigly Ridz marsall kihallgatáson fogadta Si-dorovicit és kíséretét, továbbá Frana-sovici vrsói román nagykövetet és Sa-vitzki tábornokot.